

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 13350

IN DI BERG

Lucy Fitch-Perkins

•

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ל. פיטש-פערקינס

אין די בערג

צייטונג פאר די יודישע ביבליאטעק
אין פריז און ארץ ישראל

מאפעראטיווער פארלאג
הולטור-ליגע

שיל - און פלאַנערן - ביבליאָטעק

ל. מיטש-פערקינס.

אין די בערג

צונאמאלע יודישע בוך
אין פרעסע ארויס

יידיש - ל. ה.

№ 36

קאָפּערשטיחער פּאַרלאַג

קולטור-ליגע

קיעוו - 1929

אין געטענדיגע שרייבונג פון
דעם זאגן די שרייבער פון
פערקלערט דילקע צענדליקער
גאנצערע פון וועגן פון די
שטענדיגער פון די שרייבער
פון די שרייבער

פעלכע-טרעסס, קיעוו-דרוקי,
4-טע דרוקעריי, הארצאחסי 42.
גאשט. 1514. נעדרוקט — 3000
עקרליט (1541) 2027 א

ענטראלע יודישע ביבליאטעק
אין פרעסז ארמין

1. די געטרייע קוקעווקע.

אן אלט דאָרפֿיש שטיבל אָף דער זייט פֿון אַ באַרג אין דער שווייץ. אין קיך אָף דער וואַנט הענגט אַ קליינער היל-צערנער זייגער. אין דעם זייגער וווינט אַ קליינע היל-צערנע קוקעווקע. אלע שאַ שפּרינגט זי אַרויס פֿון דעם קליינעם הילצערנעם טירעלע. קוקט זיך אַרום, וואָס הערט זיך עפעס אָף דער וועלט, און זאָגט אָן וויפל איז דער זייגער. דערנאָך שפּרינגט זי צוריק אַרמין אין איר קליין פינצטער שטיבעלע, ציילט די מינוטן און וואַרט, אז זי זאָל שוין נאָכאָמאָל דאָרפֿן אַרויסגיין אָנזאָגן וויפל האַלט דער זייגער.

אינמאָל פֿרילינג פֿאַרנאַכט, אז די שיין פֿון דער זון האָט זיך פֿיסלעכווייז געלאָשן, געפֿאַרפט די שניי-שפיצן פֿון די בערג מיט אַלערליי קאָלירן און צעשיקט גאַנצע פֿונטן גאָלד איבערן טאָל. — האָט די קוקעווקע אַ ציטער געטון און האָט זיך אָפּגעכאַפּט. דאָס קליין הילצערן טירל האָט זיך צעעפֿנט און זי האָט אַרויסגעשטעקט איר קליין הילצערן קעפעלע. אין קיך איז געווען שאַ-שטיל. אָסן טיש לעבן וואַנט איז געשטאַנען אַ קליין גרוי מוזעלע און האָט געריוזעט אַ שטיקעלע קעז. אַ לאַנגער פֿונט שניין האָט זיך געריסן פֿון דעם מירעוודיקן פענצטער גלייך צום קאַ-

כעלנעם ארויזן, ווי ער וואלט דאָרט געוואָלט אָנציינדן
פֿייער. אין שטראַל איז דאָרט געפאלן אין אַ שיסל מיט
וואַסער, וואָס איז געשטאַנען אָף דער ערד, און האָט פֿון
דאָרט צעשיקט פֿריילעכע שניין־פֿייגעלעך, וואָס זיינען
אַרומגעשפּרונגען אָף דעם גלאַנציקן בלעכענעם געשיר
אין בופעט.

אין זייגער האָט עפעס אָנגעהויבן מאַדנע ברומען און
ס'האָט זיך דערהערט דער קוקעווקעס: קו־קו. דאָס גרויע
מיזל איז די מינוט אַראָפּגעשפּרונגען פֿון טיש און איז
אַנטלאָפֿן אין באַרע אַרײַן, און דער גאַלדענער שטראַל
פֿון דער זון האָט אַ ציטער געטון און איז פֿאַרשווונדן
געוואָרן.

— קו־קו, קו־קו! — האָט געשריגן די קוקעווקע מיט
אַלע קויכעס, — קו־קו, קו־קו, קו־קו, — זעקס אַזייגער!
די קוקעווקע האָט זיך ערלעך אָפּגעטון איר אַרבעט
און איז צוריק אַרײַנגעשפּרונגען אין איר קליין פינצטער
שטיבעלע, און דאָס טירעלע האָט זיך פֿאַרמאַכט היינ-
טער איר.

די מוטער אַדאַלף האָט אין באַרטן דערהערט דעם „קו־
קו“ און האָט אופּגעהויבן דעם קאַפּ פֿון דעם בייטל ציבע-
לע, וואָס זי האָט געיעט. זי האָט גענומען ציילן אָף די
פינגער: „איינס, צוויי, פֿיר, פינף, זעקס! — אוי־ווי! שוין
זעקס אַזייגער, און די זון איז שוין הינטער דעם אַלטן באַרג
פֿילאַטוס“ — האָט זי געזאָגט. זי איז אופּגעשטאַנען בון
די פֿאַרקליאַקנעטע קני, געשטאַנען אַ מינוט און געקוקט
אָף די גרינע זייטן פֿון דעם באַרג פֿילאַטוס, וואָס האָבן
זיך אַראָפּגעלאָזט אין טאָל אַרײַן.

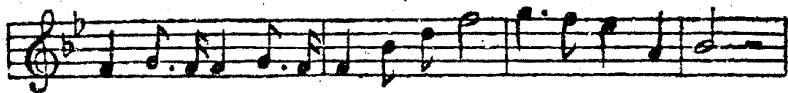
ווימט, ווימט פון אונטן האָבן די בלויע וואַסערן פון ליר
 צערנער אַזערע אָפגעשפיגלט די פֿיערדיקע פֿארבן פון
 די בערג.

די בערג האָבן זיך געהויבן וויט־ווימט אָף יענער זײַט
 אַזערע, און פון דער נאָענט האָט מען אויסגעזען דאָס קלײַ-
 נע דאָרף, וואָס האָט זיך צעוואָרפן אין גרינע גערטנער אָף
 די טעראַסן פון דעם אַלטן פּילאָטוס. אין דאָרף האָט מען
 אָנגעהויבן קלינגען אין קלויסטער. און די קלאַנגען האָבן
 זיך געטראַגן איבער פעלדער, פֿאַרזײטע מיט גאַלדבלומען,
 און צו דער מוטער אַדאָלף האָבן זײ דערגרייכט שוין צו-
 געשטילטע. די גלעקער אין די נאָענטע דערפער זײנען
 צוגעשטאַנען צום קלינגען. די לופט איז דורכגעשנורעוועט
 געוואָרן מיט קלאַנגען, און טויזנטער ווידערקוילעס האָבן
 אָפגעענטפערט פון די בערג.

— ווױהין זײנען דאָס די קינדער אַהינגעקומען? — האָט
 די מוטער אַדאָלף געפרעגט און האָט זיך אומגעקוקט אין
 אַלע זײַטן. — שוין העכער אַ שאַ, אַז מען הערט ניט ניט דאָס
 קלײַנס, ניט דאָס פֿאַרל. — זי האָט צונויפגעלייגט די הענט
 באַם מויל, ווי אַ שיסעלע, און צום כאָר פון די בערג איז
 צוגעקומען איר לידעלע אויך:

אַזוי האָט געזונגען די מוטער אַדאָלף, און פון הינטער
 די ווערבעס, וואָס אַרום טײכל אין עק גאַרטן, האָבן באַלד
 אָפגעענטפערט צוויי קינדערשע שטימען מיט זײער מע-
 לאַדיע:

אין א רעגע ארום האָבן זיך באַוויזן צוויי פאַרברענטע
בלאָנדע יאַטלעך מיט בלויע אויגן. זיי האָבן געשלעפט אַ
קאַסטן פון ברעטער אָף רעדלעך, און אין קאַסטן איז גע-
זעסן אַ פּיצל קינד, אַ קיילעכיקס, אַ ראָזעווס מיט בלויע
אייגעלעך.

מיט אַ געלעכטער און מיט געשרייען האָבן זיי זיך אַ
וואָרף געטון צו דער מוטער.

אונטן, ערגעץ ווייט אָף אַ שמאַל שטעגל, פון דאָרף
האַט געשפּאַנט אַ מענטש אינגעבויגן אונטער אַ שווערן
קאַרב מיט ברויט. מיט גרויס מי האָט ער געקלעטערט
באַרג-אַרוף.

— זעט, — האָט מוטער אַדאָלף אַ געשרייען געטון, — דאָס
גיט דער טאַטע פון דאָרף. ער שלעפט אַ גרויסן קאַרב
מיט ברויט. לויף, סעפּי, העלף אים טראָגן. פריץ וועט אויך
באַלד קומען מיט די ציגן. זיי זיינען מיסטאָם הונגעריק
ווי די וועלף. ביידע, — פריץ און דער טאַטע. איר הערט?
זי האָט זיך אָפּגעשטעלט און האָט זיך אינגעהערט.

פונדערווייטן, פון הינטער די גרינע בערג האָט זיך גע-
טראָגן אַ קאַל פון אַ האָרן, וואָס האָט אויסגעשפּילט אַ
שיין לידעלע.

— אָט איז שוין פריץ אויך, — האָט מוטער אַדאָלף אַ
געשרייען געטון, — לעבעדיקער, סעפּי! און דו, לענעלי, קום
מיט מיר אין קיך אַרײַן. ביז איך וועל אָפּקאַכן וועטשערע

און גרייטן צום טיש, וועסטו דערווייל אנהאדעווען ראָ-
זעלין.

זי האָט גענומען דאָס קינד אָף די הענט און מיט גיכע
טריט האָט זי זיך געלאָזט גיין צום שטוב. לענעלי איז איר
נאָכגעלאָפֿן. זי האָט געשלעפט דאָס וועגעלע און האָט זיך
דערווייל געשפּילט אין באַהעלטערלעך מיט ראָזעלין.
וואָס איז געזעסן באַ דער מוטער אָף די אַקסלען.

אז זיי זינען צוגעגאַנגען צו דער טיר, האָט זיך לענעלי
אַנידערגעזעצט אָפֿן שוועל, און מוטער אדאָלף האָט איר
דערלאָנגט אָף די הענט ראָזעלין, אליין איז זי אַרײַן אין
שטוב אַרײַן. און באַלד האָט מען דערהערט ווי זי פֿאַרעט
זיך אין קיך, קלאַפט מיט דער זאַסלינקע און קלינגט מיטן
בלעכענעם געשיר.

אינגיכן איז זי אַרויס אָף דער טיר מיט אַ טעלער און
מיט אַ לעפל אין האַנט.

דעם טעלער האָט זי אָפּגעגעבן לענעלין, און די לעפל
האָט אויסגעכאַפט די קליינינקע ראָזעלי, און פּלאַפלענדיק
פֿון פֿאַרגעניגן. האָט זי זי גענומען שטופן פֿריער אין די
אויגן, דערנאָך אין ראָזעוועו נעזל, און צום מויל האָט זי
ניט געטראָפֿן. סײַ איז געווען אַ געלעכטער קוקן אָף ראָזע-
לין. ווי זי צעעפנט איר ראָזעוועו מײַלעכל, זוכט דאָס מיט
אַלע קויכעס, און קען דאָס פֿאַרט ניט געפינען. דער סאָף
איז געווען, אז לענעלי האָט זי גענומען פֿאַרן הענטל און
האָט איר געוויזן דעם וועג באַ יעדער זופֿ.

אַפֿן קאַרשנבוים איבער זייערע קעפֿ איז געזעסן אַ פֿיי-
געלע און האָט געזונגען איר אָונט-לידעלע: „רויטע
קאַרשן, רויטע קאַרשן, רויטע קאַרשן אין יוני“, אזוי האָט

די דאכט זיך, געוונגען. געוויס אזוי, ווייל דאס האט דאך
לענעלי דערציילט דער קליינינקער, און לענעלי ווייסט
שוין געוויס, וואס א פייגעלע זינגט.

נאך איידער ראָזעלי האָט איינגעשדונגען דעם לעצטן
ביסן, איז אָנגעקומען דער פּאָטער מיט סעפּין, און אין
דערזעלבער צייט האָט זיך דערהערט דאָס טופּען פון
אסאך קליינע קאָפיטעס אָף דער האַרטער ערד פון זייער
הויף, און פון הינטער זייער גרוי שטיבל האָט זיך באַוויזן
דער עלטערער ברודער פּריץ מיט די ציגן. בעלאָ איז אויך
אָנגעקומען מיט פּריצן. ער האָט געבילט און געדרייט מיטן
עק פון גרויס סימכע, וואָס ער איז ווידער אינדערהיים
און זעט אלעמען. ער האָט זיך אַ וואָרף געטון אָף לענעלין,
האָט איר אַ לעק געטון די האַנט און האָט שיר ניט איבער-
געקערט די שיסל מיט מילך פון גרויס גדולע. און ראָ-
זעלי האָט אים אָנגעכאַפט פאַר די לאַנגע זימדענע אויערן
און האָט זיך צעפלאַפלט פון פאַרגעניגן.

— אוועק, בעלאָ, אוועק!— האָט אַ געשרי געטון לענעלי
און האָט אופּגעהויבן די שיסל הויך איבערן קאַפּ, — דו
וועסט אויסגיטן אונדזער וועטשערע!

בעלאָ האָט אָבער געמוזט אויסבעטלען אַביסל מילך. ער
האָט זיך אַנידערגעשטעלט אָף די הינטערשטע לאַפּעס,
די פּאָדערשטע האָט ער צונויפגעלייגט אָף דער ברוסט
און האָט דריי מאָל אַ ביל געטון. אזוי האָט אים פּריץ
געלערנט.

— מיטאַרף אים געבן אַ שטיקעלע, אַניט וועט ער פאַר-
געסן זינע פּאָקוסן, — האָט פּריץ זיך צעלאַכט, און לענעלי
האָט אָפּגעבראַכן אַ שטיקעלע ברויט און אַ וואָרף געטון

פארן הונט. בעלאָ האָט אופגעכאַפט דעם ברויט אינדער-
לופטן, אינגעשלונגען מיט איין מאָל און זיך גענומען
בעטן נאָך.

— ניין, ניין, — האָט לענעלי געזאָגט, — אַצינד, בעלאָ,
גי מיט פריצן און העלף אים פאַרטרייבן די ציגן אין שטאַל.
דערנאָך וועסטו אויך עסן וועטשערע.

פריץ האָט אַ פּיף געטון, און די מינוט איז בעלאָ, ווי אַ
קויל, אַוועקגעפּלויגן נאָך נעני, נאָך דער שוואַרצער
ציג, וואָס איז שוין פאַרקראַכן אין גאַרטן און האָט
זיך געפרוווט פאַרוואַכן אַביסל גרינע באַטווענע פון
מערן.

— שוין ציט שלאָפן די קינדער, — האָט די קוקעווקע
אַ טראַכט געטון. זי איז אַרויסגעשפרונגען פון איר טי-
רעלע און האָט אויסגעשריגן איר „קו־קו“ אַזוי ערנסט,
אַז לענעלי איז באַלד אופגעשטאַנען און האָט אַוועקגע-
טראָגן ראָזעלין צום וויגעלע.

ראָזעלי איז דאַסקע ניט צופרידן געווען מיט דער קו-
קעווקע. איר האָט זיך בעסער געגלוסט שפּילן אַביסל מיט
בעלאָ און הערן די ליד פון דער וואַכטל. נאָך לענעלי איז
געזעסן לעבן איר וויגעלע, און ביז די מאַמע האָט אויסגע-
מאַלקן די ציגן, האָט זי דערוואַל געוויגט און געזונגען
דערבײַ אַן אַלט לידעלע:

שלאָף, מיידעלע, שלאָף.

דער טאַטע פאַשעט די שאָף.

די מאַמע טרייסלט מיט ביידע הענט

איבער דיין קאָפּ און אַלטן דעמב.

גרינע בלעטער פאלן גרינג,
 כאלוימעס פאלן אף מיין קינד,
 שלאָף־זשע, מיין מיידעלע, שלאָף,
 דיין מאמע וועט זינגען אַ נייע ליד,
 שטערן אין הימל — זילבערנע שאָף,
 די לעוואָנע — אַ פאסטעך מיט אַ זילבערנער רוט.
 שלאָף, קינד מינס, שלאָף.

לענעלי האָט נאָכאמאָל און נאָכאמאָל געזונגען דאָס
 לידעלע, אזוי לאַנג, ביז די שווערע וויעס האָבן פארמאכט
 ראָזעליס בלויע אייגעלעך. דענסמאָלט איז לענעלי אַראָפּ־
 געגאַנגען אַראָפּ אין דער פינצטער מיט די סקריפענדיקע
 טרעפּ. אין קיך זינען שוין געזעסן דער פאָטער, די מו-
 טער, פרייך און סעפּי. לענעלי האָט זיך געזעצט צום טיש
 און האָט זיך גענומען עסן דעם זופּ און צוגעביסן פרויט
 מיט קעז.

ניין אזייגער איז שוין אין צימער ווידער געווען שטיל
 און ליידיק. דאָס קליין מיזעלע איז אַרויס פון איר נאָרע.
 בעלאָ האָט פאַרנורעט די נאָז אין די לאַפעס און איז אַנ-
 שלאָפּן געוואָרן לעבן טיר. הויך איבערן פאַרג פילאָטוס
 איז געשוומען די לעוואָנע איבער דעם אויסגעשטערנטן
 הימל און האָט באַגאַסן מיט זילבערנער שיין דאָס קליין
 דאָרטיש שטיבל און די שפיצן פון די בערג, באַדעקטע
 מיט שניי.

— קורקו, — האָט די הילצערנע קוקעווקע געזאָגט ניין
 מאָל. און ווידער האָבן איר אַפּגעענטפערט אלע גלעקער
 אין די דאָרטישע קלויסטערס.

— דא איז אלץ ווי עס דארף צוזיין! — האָט די קוקעווקע
געזאָגט, — מיִדארף נאָר ניט פאַרגעסן, אז מאָרגן דריי
אַזיגער פאַרטאָג דארף איך אופוועקן די הענער, די זון —
פיר אַזיגער, און די מיטפאַכע דארף אופשטיין פינף. נו,
דערווייל וועל איך גיין אַביסל אַ דרימל טון. זי איז אַרייַן-
געשפרונגען אין זיגער אַרייַן און האָט פאַרהאַקט נאָך זיך
דאָס טירל.

II. סעפי און לענעדי לערנען זיך א נייע ארבעט.

אך מאַרגן פינף אַזיגער אינדערפרי איז שוין מוטער אדאָלף געווען אומגעשטאַנען, און די קוקעווקע האָט אומגעוועקט נאָר פריצן. זי האָט דאָס געשריגן מיט אַלע קויכעס, אַז ס'איז שוין פינף אַזיגער, נאָר סעפי און לענע-לי האָבן זיך ניט אומגעכאַפט. זיי זינען געשלאָפן זייער שטאַרק.

— פריץ, גיי וועק אונדז דאָס פאַרל! — האָט מוטער אדאָלף געזאָגט און אליין איז זי אַוועק צו דער שטאַל, וווּ מע מעלקט די קי. — נאָר דו זאָלסט מיר ניט אופוועקן דאָס פיצעלע. כווייל, זי זאָל שלאָפן, וויפל עס גלוסט זיך איר.

— גוט, מאַמע, — האָט פריץ געענטפערט און ער איז אַוועקגעלאָפן אף די סקריפענדיקע טרעפּ, שפּרינגענדיק אַף עטלעכע טרעפּ מיטאַמאָל.

פריער איז ער צוגעלאָפן צו לענעליס בעטל און האָט איר אַ קיצל געטון אין די פיאַטעס. זי האָט אונטערגעפויגן די פיס און איז זיך ווײַטער געשלאָפן. איז פריץ צוגעגאַנגען צו סעפּיס בעטל און האָט גענומען אים טרייסלען און שטופן, ער זאָל זיך אומכאַפן. נאָר ס'האָט אים גאַרנישט ניט געהאַלטן. דענסטאַלט האָט ער אָנגעכאַפט סעפּין פאַר

א טוט און האָט אים אַרױסגעשלעפט פון אונטער דער קאָלד־
 רע. סעפי האָט זיך אומגעכאַפט און האָט זיך אַרוםגע־
 וואָרפן מיט אַ געשרײַ אָף פריצן, און אין אַ רעגע אַרום
 האָבן זײ ביידע שוין געקײקלט זיך איבער דער ערד מיט
 אזא גוואַלד, ווי זײ וואָלטן געווען ווילדע אינדיאַנער. זײער
 געשלעג האָט אומגעוועקט לענעלין און ראָזעלין, און מו־
 טער אַדאָלף האָט דערהערט אין ציגן־שטאַל דעם געפיל־
 דער און איז געקומען פונקט צו דער צײַט, ווען סעפי
 איז געזעסן רײטנדיק אָף פריצן און אַפן בוך האָט ער אים
 אויסגעקלאַפט דעם טאַקט פון דעם לידעלע, וואָס ער האָט
 אין דערזעלבער צײַט געזונגען אָף די העכסטע טענער.
 ראָזעלי איז געזעסן באַ לענעלין אָף די הענט און איז
 שטאַרק צופרידן געווען מיט דעם ספעקטאַקל.

מוטער אַדאָלף איז איבעראַשט געוואָרן, אז זי האָט
 דערזען, וואָס דאָ טוט זיך. זי האָט אַראָפגעשלעפט סעפּין
 פון פריצס בוך און האָט אָנגעשריגן אָף דעם עלטערן זון.
 — פריץ, — האָט זי געזאָגט, — איך האָב דאָך דיר גע־
 הייסן, זאָלסט גיין שטידערהײט און זאָלסט ניט אופוועקן
 דאָס קינד.

— איך בין געווען שמיל, — האָט פריץ געזאָגט, אומ־
 שטייענדיק פון דער ערד. — איך בין געווען אזוי שמיל,
 וויפל כּיהאָב נאָר געקענט, נאָר זײ האָבן ניט געוואָלט
 אופשטיין, האָב איך געמוזט אַראָפשלעפּן סעפּין פון בעט.
 אַניט וואָלט מען ניט געקענט זיך דערוועקן.

ער האָט אַ קוק געטון אָף דער מוטער מיט אזוינע אומ־
 שולדיקע אויגן, אז ניט ווילנדיק האָבן באַ איר אַ ציטער
 געטון די ליפּן, און זי האָט אַ שמייכל געטון.

— איצט וועל איך שוין וויסן, ווי אזוי מע קען אויס-
פירן עפעס מיט אזא געזונטן בוכמאטש, ווי דו, —
האָט זי געזאָגט. — בעלאָ וואָלט שוין בעסער געמאַכט
פון דיר. אָף ווייטער וועל איך שוין טאַקע בעסער שיקן
בעלאָן.

— איצט, אַז איר זינט שוין אַלע אופגעשטאַנען, וויל
איך אייך אָנזאָגן אַ גרויסע ניס. דער טאַטע האָט מיר
געכטן דערציילט, אַז די געמיינדע האָט אים אויסגעקליבן
פאַשען די דאָרפישע טשערעדע אין די הויכע אַלפן. ער
וועט שוין דאָרטן בלייבן מיט דער טשערעדע אָף אַ גאַנצן
זומער. ער וועט מיטנעמען מיט זיך פריצן אויך. פריץ וועט
פאַשען די טשערעדע, ווען דער טאַטע וועט זיין פאַרנומען
מיט מאַכן קעז. אין די בערג איז אינערגעץ ניטאָ נאָך
אַזא ספעציאַליסט אַפן מאַכן קעז, אזוי ווי איינער טאַטע, —
האָט זי צוגעגעבן מיט גאַדלעס.

די גרעסטע סימכע פאַר אַ יינגל אין דעם ראַיאָן אין
דער שווייץ איז גיין מיט דער טשערעדע אין די בערג,
אָף די הויכע בערגיקע פאַשעס. פריץ האָט זיך אזוי דער-
פרייט, אַז ער האָט זיך אַזש איבערגעקוליעט אינדער
לופטן. און אַז ער האָט זיך צוריק געשטעלט אָף די פיס,
איז זיין פאַנים געוואָרן ערגסט און פאַרוואָרגט.

— אָבער ווער וועט אַכטונג געבן אָף אונדזערע ציגן? —
האָט ער געפרעגט.

— אַך, — האָט די מוטער געענטפערט און האָט שטיל אַ
זימף געטון. — ווער זאָל אַכטונג געבן, אויב ניט סעפי מיט
לענעלין? ביידע אינזינעם וועלן זיי זיך איינפאַרען. דו,
פריץ, וועסט נאָך היינט זיי מיטנעמען מיט זיך אין די

בערג און וועסט זיי ווילן דעם וועג אף דער פאשע. דו
וועסט זיי אויסלערנען פאשען די ציגן.

— הינט? טאקע אָט איצט? הינטיקן טאָג? — האָט דאָס
פּאַרל אַ געשריי געטון. ביז איצט זינען זיי נאָך קיינמאָל
ניט געווען דאָרט, וווּ מע פּאָשעט די ציגן. און פאַר זיי
איז דאָס געווען אַן אויסערגעוויינלעכע געשעעניש.
לענעלי האָט אָבער פּלוצלינג אַ טראַכט געטון וועגן
דער מוטער. זי האָט זיך אַ וואָרף געטון צו דער מאַמען
אָפּן האַלדז.

— און ווער וועט בלייבן מיט דיר אינדערהיים, מאַמע-
לע? — האָט זי אַ געשריי געטון. — דו וועסט גאַנצענע טעג
זמן איינע אליין, ס'וועט ניט זמן ווער ס'זאָל דיר עפעס
העלפּן, און דו וועסט ניט האָבן מיט וועמען אַ וואָרט אויס-
ריידן, ס'ידן מיט ראָזעלין.

— יאָ, — האָט די מוטער אַ זיפּך געטון, — ס'איז טאָקע
אַן עמעס. דער זומער וועט פאַר מיר זמן זייער אַ לאַנג-
גער און ס'וועט מיר זמן שטאַרק אומעטיק. נאָר וואָס קען
מען העלפּן? ס'איז קיין אַנדער איינע ניטאָ. פאַר אייך איז
דאָס אַ גרויסער גליק, וואָס דער טאַטע מיט פּריצן וועלן
פאַרדינען געלט אין די בערג. און איר וועט מיט דעם אַלטן
און קלוגן בעלזאָ אינגיכען ווערן אַזוינע גוטע ציגן-פּאָסטע-
כער, אַזוי ווי פּריץ. דערווייל גייט אָפּעסן אָנבאַסן, ווייל די
ציגן זינען שוין אויסגעמאָלקן און זיי קענען זיך שוין
ניט דערוואַרטן, מע זאָל זיי אַרויסטרעייבן אין די בערג.
זי האָט גענומען ראָזעלין אָף די הענט און איז שטיי-
לערהייט אַראָפּ פּון די טרעפּ. אין אַ פאַר מינוט אַרום, אַז
דאָס פּאַרל און פּריץ זינען אַראָפּ אין קיך, האָבן זיי שוין

געטרעפן דעם אַנפֿיסן אפן טיש: ברויט מיט מילך, און אין
א ריינעם לייונט איז געווען פֿאַרוויקלט קעז מיט ברויט
אפן וועג.

דער פֿאַטער אַדאַלף האָט זיך אומגעקערט פון גאַרטן,
ווי ער האָט אַרומגעגראָבן די קאַרטאָפֿליעס. ער האָט גע-
וואָלט זען, ווי אזוי די קינדער וועלן צום ערשטן מאָל
אַרויס אין די בערג.

פֿריער פון אַלעמען זיינען געגאַן די ציגן און האָבן גע-
שטיפֿט אָף דער פֿרישער פֿרימאַרגנדיקער לופֿט און האָבן
געקלונגען מיט זייערע גלעקעלעך. נאָך זיי איז נאָכגעלאָפֿן
בעלאָ מיט אַן ערנסטן אַנשטעל, דערנאָך פֿריץ מיט אַ האָ-
נישן פֿעדער אין שליאָפֿע, מיט אַ קליינעם האָרן אין האַנט
און מיט אַ וועג־פֿלאַש, אַריבערגעוואָרפֿן איבערן אַקסל,
און צום סאַמע לעצטן איז געגאַן דאָס פֿאַרל — סעפּי מיט
לענעלין.

— נו, איר וועט האָבן אַ לאַנגן וועג, קינדערלעך, —
האַט מוטער אַדאַלף געזאָגט און געקושט די קינדער פֿאַרן
געזעגענען זיך, — אייערע פֿיסלעך וועלן זיך זייער גיך
אינמיטן פֿונעם קלעטערן אַדזן העכער און העכער אין
די בערג. נאָר ווען יעדערער פון אונדז וואָלט זיך אָפּגע-
שטעלט, באַלד ווי מע ווערט אַפֿיסעלע מיד, וואָלט מען
קײן שום אַרבעט קיינמאָל אָף דער וועלט ניט אָפּגעטון.
קוקט זיך גוט צו צו דעם וועג און איר זאָלט ניט פֿאַרגיין
ווייט פון דער סטעזשקע, וואָס טיזאָל זיך ניט טרעפֿן.

— איר זאָלט פֿאַלגן פֿריצן, — האָט דער פֿאַטער צוגע-
געבן. — איר זאָלט זיך האַלטן די גאַנצע צײַט לעבן פֿריצן
מיט די ציגן.

— גוט! — האָט דאָס פּאַרל געענטפּערט און האָט זיך
געלאָזט אָניאָגן דעם ברודער, וואָס איז שוין דערוויל אַוועק
גאַנץ ווייט. זיי האָבן זיך אָפּגעשטעלט דאָרט, וווּ די סטעזש-
קע פּאַרקערעוועט הינטער אַ גרויסן פעלז, און האָבן אַ
מאַך געטון מיט די הענט צו דער מוטער. פּריץ האָט אָפּ-
געשפּילט זיין פּריילעך לידעלע אָפּן האָרן.

דערנאָך זינען זיי פאַרשווינדן געוואָרן הינטער די
פעלזן און זיי האָבן מיט אימפּעט זיך גענומען גיין אָף די
בערג. זיי האָבן געדאַרפט דורכגיין אַסאַך שווערע קילדאָ-
מעטער אַרוף באַרג צו די הייכן, וווּ עס פאַשען זיך די
ציגן. זייערע קליינע פּיסלעך, וואָס זינען נאָך ניט גע-
ווינט געווען צום גיין, האָבן אָנגעהויבן וויי טון אַסאַך
פּריער, אַיידער זיי האָבן דערגרייכט צו די לאַנקעס מיט
גריין גראָז, וואָס זינען געווען אָפּגעטיילט פאַר זייערע
ציגן. זיי זינען פאַרבליגעאַנגען פאַרבלי אַ פעלד, וווּ
ס'האָבן זיך געפאַשעט קי, און בעלאָן איז אָנגעקומען אַ
שווער שטיקל אַרבעט צו איינהאַלטן די ציגן אָף דער
סטעזשקע, ווייל די פאַשע איז געווען נאָר פאַר קי, די ציגן
אָבער האָבן דאָס ניט געוואָלט פאַרשטיין.

צוויי שאַ נאָכאַנאַנד האָבן זיי געקלעטערט אַלץ העכער
און העכער מיט דעם פאַרגשטעגל, וואָס איז די גאַנצע
צייט געלאָפּן צווישן פעלזן, ערטערווייז — באַ שטראַמיקע
טייכלעך, און אַמאָל — אָף אַ ברעג פון טיפּע אָפּגרונטן. איינ-
דערהייך האָבן זיך געזעען די באַרג-שפיצן, באַדעקטע מיט
שניי, און אונטן האָבן זיך געשפּרייט גרינע טאָלן.

צום סאָף, ווען די קינדער האָט זיך שוין אויסגעדאַכט,
אַז מער קענען זיי שוין קיין טראָט ניט טון פון מידקייט,

זינען זיי ארויס אף דער ערשטער ציגן-פאשע. דאָ האָבן
זיי זיך אָפגעשטעלט. די ציגן זינען פריילעך אַרומ-
געשפרונגען און האָבן געשטשיפעט דאָס גראָז. וואָס
איז געוואָקסן צווישן די פעלזן. בעלאָ האָט זיך אַ מידער
אַ וואָרף געטון אָף אַ גלאַטן שטיין און האָט אַרויסגע-
שטעקט דעם צונג, און פריץ מיט דעם פאַרל האָבן זיך
אויסגעצויגן אַפן ווייכן גראָז.

און באַלד טאַקע האָט סעפי געמאַלדן:

— איך בין הונגעריק.

— איך אויך, — האָט לענעלי געזאָגט.

— דאָ וועט איר די גאַנצע צײַט זײַן הונגעריק, — האָט

פריץ געזאָגט, — דאָ איז שוין אַ לופט אַזאַ!

— לאָמיר עסן אָנבײַסן, — האָט סעפי פאַרגעלייגט.

פריץ האָט אַרויסגעשלעפט פון קעשענע דאָס פעקעלע

מיט אָנבײַסן און האָט עס צעוויקלט.

— ס'אַראַ קלייניקער אָנבײַסן! ער איז געוואָרן אַסאַך

קלענער, ווי ער איז געווען פריער אינדערהיים, — האָט

לענעלי געזאָגט, — ווי אַזוי האָט זיך דאָס געטראָפן?

— איצט ביסטו מערער הונגעריק, ווי פריער, — האָט

פריץ דערקלערט.

— איך וואָלט אים געקענט אופעסן איינער אליין, —

האָט סעפי געזאָגט.

— נײַן, דו וועסט דאָס נײַט טון, — האָט פריץ זיך צע-

לאַכט, — איך וועל שוין אַכטונג געבן, אַז דאָס זאָל נײַט

פאַרקומען.

ער האָט צעטיילט דאָס ברויט און דעם קעז אָף דריי

גלייכע כאַלאַקים און האָט יעדערן אָפגעגעבן זײַן כײלעק.

— איצט איז שוין ניט מײן דיגע, איר קענט זיך טון מיט אייער כײלעך, וואָס איר ווילט, — האָט ער געזאָגט, — נאָר געדענקט, אויב איר וועט אופעסן אַלץ מיטאַמאָל, איז ביז מײנעט זיך דאַרפן אומקערן אַהיים, וועט איר זײן אַזוי הונגעריק. אז איר וועט כײשעך האָבן שטשיפען גראָז צו־זאַמען מיט די ציגן. בעסער עסט אױף איצט אײן שטיקע־לע און פאַרטרינקט מיט וואַסער, און דאָס איבעריקע זאָלט איר נאָכדעם אופעסן צופיסלעכווייז.

סעפּי האָט זשעדנע אַ קוק געטון אַף זײן פאַרציע און האָט גענומען אײן שטיקעלע, נאָר מער האָט ער זיך שוין ניט געקענט אָפּשטעלן, ביז ער האָט דערווען, אז דער גאַנצער אַנבײסן איז ניט געוואָרן ... און דערווייל איז ערשט געווען נײן אַזײגער אינדערפרי!

לענעלי האָט גענומען צוויי שטיקעלעך, און דאָס איבע־ריקע האָט זי פאַרוויקלט אין איר טיכל און אַוועקגעלייגט אַף אַ ברעג פון אַ פעלז, וואָס איז געהאַנגען איבער זײ, קעדיי זי זאָל זײן וואָס ווײטער פון אַ ניסאַיען.

בעייס פּריץ האָט געלערנט סעפּין, וואָס דאַרף טון אַ יינגל אַ פּאַסטעך, האָט לענעלי דערווייל געפונען אַ קליי־נע דאָנקעלע, אַ פּאַוואַקסענע מיט פּלויע היאַצינטן, האָט אָנגעשפּאַדט דעם קאָפּ אַף דער האַנט און געכאַפט אַ דרימל פּלוצלינג האָט זיך לענעלי אופגעכאַפט, זי האָט דער־הערט עפעס אַ קלונג פון אַ גלעקעלע איבערן קאָפּ. אז זי האָט זיך אַ כאַפּ געטון, האָט זי פונקט דערווען, ווי איר אַנבײסן, צוזאַמען מיט דעם טיכעלע, ווערט פאַרשוונדן פאַר נענין, דער ברוינער ציג, אין מויל! לענעלי האָט זיך נעבעך צעשריגן פון פאַרדראָס, און פּריץ מיט סעפּין האָבן

געמיינט, אז זי האָט זיך אַוואַדע ערגעץ צעקאַליעטשעט,
און האָבן זיך אַ וואָרף געטון צו איר.

לענעלי האָט אַזש נישט געקענט רעדן פון קאַעס און
האַט געוויזן אָף נענין, וואָס איז געשטאַנען איבער זיי
און פון מויל באַ איר האָט אַרויסגעשטעקט אַ שטיקל
טיכעלע.

— אַך, דו פרעסערקע, דו כאַזערשע ציג! — האָט לע-
נעלי געשריגן און האָט געטופעט מיט די פיס. — דו האָסט
אופגעגעסן מיין גאַנצן אַנבאַיסן, און איך האָב אופגעגעסן
נאָר צוויי דינינקע פעניצלעך! כיי וואָלט איך שוין גע-
ווען אופעסן בעסער אינגאַנצן, אזוי ווי דער פרעסער
סעפי!

פריץ און סעפי זיינען שטאַרק אין קאַעס געוואָרן אָף
דער ציג, נאָר אז זיי האָבן דערזעען, ווי זי שטייט זיך רויק
און קוקט אָף לענעלין, און ווי אזוי לענעלי קאַכט און
זידלט זיך, האָבן זיי זיך אַ וואַלגער געטון אָף דער ערד
פון געלעכטער.

— איך איז טאַקע גוט צו לאַכן, — האָט לענעלי אַ
בורקע געטון. — אייערע אַנבאַיסנס האָט איר זיך באַ-
וואָרנט, — און זי האָט זיך אויסגעקערעוועט אַ בערויגעזע
און זיך אַוועקגעזעצט אָף אַ שטיין. בעלאַ איז צו איר צו-
געלאָסן, זיך צוגעזעצט לעבן איר און איר אַ לעק געטון
די האַנט.

פריץ איז אַוועקגעלאָסן פאַרנעמען אַ ציג, וואָס האָט
זיך אָפגעשלאָגן פון דער טשערעדע. אינגיכן האָט ער זיך
אומגעקערט צוריק און אין האַנט האָט ער געהאַלטן זיין
אַנבאַיסן.

— אָט. — האָט ער געזאָגט, — קענסט נעמען אַ כײַלעק פֿון מײַן ברויט.

— אַך, פֿריץ, — האָט לענעלי געזאָגט, — אַדאָנק דיר. דו ביסט אזא גוטער, ניט ווי אָט־אָ די ווערעמדיקע ציג. איך וועל נעמען נאָר אַ דינינק פֿענעצל, נאָר אַף אָפּנאָרן דעם מאָגן.

— גוט, — האָט פֿריץ געענטפּערט, און האָט איר דער־לאַנגט אַ לוסטע ברויט. — מאָרגן וועלן מיר בעטן די מאַמע, זי זאָל אונדז אַרײַנגעבן מערער ברויט און קעז, און אויב איר וועט נאָך אַלץ זײַן הונגעריק, קענז איר אויס־מעלקן די אַלטע נעני, וועט איר זיך דערווײַל שוין צערע־כענען מיט איר פֿאַר דעם אָנבײַסן, וואָס זי האָט אופֿ־געגעסן.

— איך קען דאָך אָבער ניט מעלקן, — האָט לענעלי גע־זאָגט מיט אַ פּוּלן מויל.

— אָט איז טאַקע פּונקט איצט די בעסטע צײַט אַף זיך אויסלערנען, — האָט פֿריץ געענטפּערט. — דו האָסט דאָך גע־זען, ווי די מאַמע מעלקט. קום, וועל איך דיך אויסלערנען. נעני איז שוין לאַנג אַראָפּגעשפרונגען פֿון דעם פעלז, און איצט האָט זי געטרונקען פֿון אַ קליין פּינקלדיק טײַ־כעלע, וואָס איז געלאָסן איבער דער פּאַשע.

— גײ אַהער, — האָט פֿריץ אַ געשרײַ געטון צו דער ציג. — וועסט שפּעטער טריגקען. — ער האָט גענומען זײַן פּלאַש און האָט זיך געלאָזן גײַן צו דער ציג, נאָר די ציג האָט, אָפּאַנים, ניט געוואָלט, מע זאָל איר דולן אַ קאַפּ, און אז די קינדער זײַנען נאָר צוגעגאַן צו איר, איז זי זיך אוועקגעגאַנגען וויטער אַביסל.

— מע דארף זי ניט שרעקן, — האָט פּרייך געזאָגט, —
דאָס איז ניט גוט פאַרן מילך.

צופיסלעכווייז האָט זיך אינגעגעבן צוגיין גאָר נאָענט
צו דער ציג, נאָר מיטאַמאָל האָט זי אַ שפרונג געטון אָף
אַ פעלו, פון דאָרט איז זי איבערגעשפרונגען נאָך אָף אַ
העכערן פעלו, ביז זי האָט דערגרייכט אַ זיכער אָרט, אזוי
הויך, אז דער קאָפּ האָט זיך פאַרדרייט, קוקנדיק אַהין.

— אַט אַ נעני! זי וועט זיך ברעכן רוק-און-לענד און
מיר אויך דערצו, — האָט פּרייך געזאָגט מיט קאָעס, ווייל ער
האָט דאָך געמוזט גיין אומקערן די ציג אָף צוריק.

ער האָט זיך אַרופגעקאַראַנקעט אָף אַ בוים, וואָס איז
געוואָקסן אין אַ שפּאַלט פון אַ פעלו, און פון דעם בוים
איז ער אַריבערגעשפרונגען אָף אַ שמאָלן פעלו-קאַנט פונקט
לעבן דער ציג.

בעלאָ איז דערווייל אונטן אַרומגעלאָפן הין און צוריק
און האָט אַלעמען טויב געמאַכט מיט זיין בילן. ער האָט ניט
געקענט נאָכשפּרינגען נאָך דער ציג אָף אזאַ הייך, אָדער
אַרומקלעטערן אַפן בוים, אזוי ווי פּרייך.

— נו, נו, נעני, קום אַהער! — ער האָט אויסגעצויגן די
האַנט צו דער ציג און האָט פּאַוואָלינקע זיך צוגערוקט
צו איר.

נעני האָט אַ פּאַרסקע געטון און האָט זיך אויסגעקע-
רעוועט צו אים. לענעלי און סעפי האָבן אַכטונג געגעבן
פון אונטן, און ס'האָט זיי אַזש פּאַרכאַפט דער אָטעם פון
שרעק. אויב די ציג וועט צו גיך אַ לויף טון אָף צוריק, קען
זי אַראָפּפּאַלן פון דעם פעלו און צעשאַטן ווערן אָף שטי-
קעלעך, און אויב זי וועט זיך אַ וואָרף טון פּאַרויס, קען

זי אראָפּשטופן פּריצן. נאָר פּריץ איז געווען אַ געניט פּאַס־
טעכל. ער האָט אַרײַנגעשטעקט די האַנט אין קעשענע און
האָט אַרויסגעשלעפט פון דאָרט אַ זשמעניע זאַלץ. ער
פלעג שטענדיק האָבן זאַלץ אין קעשענע, טאַמער מאַכט
זיך אזאָ פּאַל. די האַנט מיט זאַלץ האָט ער אויסגעצויגן
צו נענין, און אַליין האָט ער שטיל און פּאַרויכטיק זיך גע־
נומען אַפּרוקן פון דעם ברעג פעלז און האָט מיט גוטן
גערוסן צו זיך די ציג. אַז די ציג האָט געמאַכט אײן שפּאַן
פּאַרויס, איז ער אויך אַפּגעטראַטן אָף אײן שפּאַן און אזוי
האָט ער אַרויסגעפירט די ציג אָף אַ פּרייט שטעגל, וואָס
האָט פון דער צווייטער זײט פעלז זיך. אַראָפּגעלאָזן צו
דעם אָרט, וווּ סײַהאַבן זיך רויק געפּאַשעט די איבעריקע ציגן.
— אַ, פּריץ, איך וואָלט קײנמאַל אזוי ניט געקענט
טון.—האָט לענעלי אַ געשרײ געטון. ווען פּריץ איז שוין
געווען אויסער געפּאַר.—איך וואָלט אזוי מוירע געהאַט.
— און איך וואָלט געקענט, —האָט סעפי האָפּעריק גע־
זאָגט, —איך וואָלט זיך ניט דערשראַקן.
— דאָס קען מען נאָך ניט וויסן, יאַטל, —האָט פּריץ גע־
ענטפּערט, —און דו דאַרפסט גאָר קײנמאַל ניט טון אזאָ
זאַך. אַ גוטער ציגן־פּאַסטעך איז דער, וואָס קען אײַנהאַלטן
די ציגן. זײ זאָלן קײנמאַל ניט פּאַרלויפן אָף אזוינע געפּער־
לעכע ערטער. סײַז אַסאַך שווערער אײַנהאַלטן די ציגן
פון אזוינע קונצן, אײַדער דערנאָך זײ פּאַרנאָרן אָף צוריק.
לערנען זיך מעלקן האָבן זײ שוין אַפּגעלייגט אָף אַן
אַנדערס מאָל.

אז דער לאנגער טאג האָט זיך געענדיקט און די קינד-
 דער מיט די ציגן האָבן זיך אָנגעהויבן אַראָפּלאָזן מיט די
 בערג-שטעגעלעך, זינען זיי אָנגעקומען אָף אַ גלייכער
 פּרייער לאָנקע. דאָ האָבן זיי זיך אָפּגעשטעלט אַביסל אָפּ-
 רוען. סעפי האָט צוגעהאַלטן נענין פאַרן האַלדז און זי
 געהאָדעוועט מיט אַ פינטל זאַפטיק גרָז, און לענעלי האָט
 אליין אָנגעמאַלקן מילך פאַר אַלע דריי, סוזאַל זיין גרינד-
 גער גיין, ווייל פּיז אַהיים איז נאָך פאַרגעשטאַנען אַ שווע-
 רער און אַ ווייטער וועג.

מיט אַ געזאַנג און שפּילנדיק אַפּן האָרן, זינען זיי
 אַראָפּגעלאָפּן מיט דעם סטרימקן באַרג-שטעגל, און האָבן
 געוועקט אַלערליי ווידערקוילעס אין די בערג. זיי זינען
 אַראָפּגעלאָפּן אַסאך גיכער איידער אינדערפרי, ווען זיי
 האָבן געקלעטערט אַרומצו. פּונקט זעקס אַזיגער, אז די
 גלעקער האָבן געקלונגען, האָבן זיי דערזעען זייער אַלטינק
 שטיבעלע.

פּלוצלינג האָט געני זיך דערמאַנט אין דעם גרינוואַרג,
 וואָס זי האָט נעכטן געזעען אין דעם גאַרטן, און האָט זיך
 מיטאַמאַל אַ לאַז געטון פאַרויס באַרג-אַראָפּ מיט אַ שרעק-
 לעכער גיכקייט. די גאַנצע טשערעדע האָט זיך אַ יאָג גע-
 טון נאָך איר, און די קינדער האָבן געמוזט וואָס גיכער
 לויפן. קעדדי ראַטעווען די מערן אין גאַרטן, וואָס וואָלטן
 געוויס די קאַפּאַרע געוואָרן. די לעצטע מיל זינען זיי
 דורכגעלאָפּן אזוי געשווינד, אז נאָך איידער די קוקעווקע
 האָט אויסגערופּן זיבן אַזיגער, זינען שוין די קינדער מיט
 די ציגן מיט דעם הונט אַריינגעטלויגן גאַלאָפּ אַלע מיט-
 אַמאַל אין הויף אַריין.

III. א שטורעם אין די בערג.

נאך צוויי טעג איז דאס פארל געגאנגען צוזאמען מיט פריצן אין די בערג. זיי פלעגן ארויסגיין גאנץ פרי. א גאנצן טאג זינען זיי געווען מיט די ציגן אין די בערג, און פארנאכט פלעגן זיי זיך אומקערן צוריק אהיים. אפן פערטן טאג אבער איז שוין געווען גאר עפעס אנדערש. אפן פערטן טאג האבן זיי געדארפט דעם ערשטן מאל אליין ארויסטרייבן די ציגן אף דער פאשע און, אויסער-דעם, האט געדארפט פארקומען די גרעסטע געשעעניש. וואס טרעפט זיך נאר איינמאל אין יאר.

דעם פרימארגן האט מען אלע קי פון דאן ארויס-געטריבן אין די בערג אף א גאנצן זומער. אין דעם קליי-נעם דארפישן שטיבל זינען היינט אלע אופגעשטאנען פארטאג. בעייס די מוטער אדאלף האט געמאלקן די ציגן, האט דאס פארל מיטגענומען מיט זיך דעם אַנבליסן און זיי זינען אוועקגעלאפן צום גרויסן שטיין וואס לעבן דעם בארג-שטעגל. פון דעם שטיין האט מען ארויסגעזעען דאס גאנצע דארף, וואס איז געלעגן אין דער נידעריק אפן בארג. ס'איז נאך געווען פינצטער, ווען דער פאטער אדאלף און פריץ האבן זיך געזעגנט מיט מוטער אדאלף און מיט ראזעלין און זיי זינען אוועק אין דארף צונויפנעמען די

טשערעדע. מיטן פאָרל האָבן זיי זיך נישט געזעגנט, ווייל דאָס פאָרל האָט געדאַרפט צושטיין צו דער טשערעדע, און די ערשטע צוויי מיל אין די בערג, ביז דעם אָרט, וווּ די ציגן פאַשען זיך, האָבן זיי געדאַרפט גיין צוזאַמען.

לענעלי און סעפי האָבן שוין אופגעגעסן זייער ברויט און אויסגעטרונקען די מילך און אז זיי האָבן דערהערט די ערשטע פריילעכע קלאַנגען מוזיק פון דאָרף, האָבן זיי אזש אָנגעהויבן טאַנצן פון סימכע. זיי האָבן פאַרשטאַנען. אז דאָס גייט שוין זי טשערעדע און אַלע אינווייניגער פון דאָרף באַלייטן זי. ס'איז געווען זייער אַ שיינע, אַ יאָנטעוו־דיקע און אַ פריילעכע פראָצעסיע.

סעפי איז אָן אָן אַטעם אַוועקגעלאָפן אין שטאַל אַרײַן.

— זיי גייען שוין, זיי גייען שוין! — האָט ער געשריגן.
— אונדזערע ציגן זינען שוין פאַרטיק, — האָט מוטער אַדאָלף געענטפערט, — איר קענט זיי שוין אַרויסטרייבן אָף דער סטעזשקע, בעלאָ וועט אייך העלפן. דאָרט זאָלט איר וואַרטן ביז די טשערעדע וועט אָנקומען. דערנאָך וועט איר צוזאַמען מיטן טאַטן און מיט פריצן גיין הינטער דער טשערעדע, ביז איר וועט אָנקומען צו די גרויסע סאַסנעס, וואָס וואַקסן דאָרט, וווּ די סטעזשקעס צעגייען זיך. דאָרט וועט אייך דער טאַטע מיט פריצן איבערלאָזן, און ווייטער וועט איר שוין דאַרפן גיין איינע אַליין. איר ווייסט גוט דעם וועג? — און די מוטער האָט אומרויק אַ קוק געטון אין סעמיס בלויע אויגן.

— אַ, יאָ, מאַמע, — האָט סעפי געענטפערט מיט אַ זי־כערקײַט, — האָב קיין דיגעס נישט, איך ווייס גוט דעם וועג,

און לענעלי אויך. מיר קענען היטן די ציגן ניט ערגער פון פריצן. אָט וועסטו זען.

סעפי און בעלאָ האָבן אַרויסגעטריבן די ציגן אָף דעם באַרג־שטעגל און האָבן זיי געלאָזן זיי זאָלן דערווייל שטשיפען גראָז. אין עטלעכע מינוט אַרום איז געקומען אַהער די מוטער אַדאָלף אויך, שלעפּנדיק נאָך זיך ראָזע־לין אינעם הילצערן וועגעלע.

די פּראָצעסיס איז אַרויס פון דאָרף. מע האָט זי שוין אויסגעזעען אינגאַנצן אָף דעם געדרייטן סטרימקן באַרג־שטעגל. פּאַרויס זיינען געגאַן דריי פּיינע ראַבע קי. באַיעדערער איז אָפן האַלדז געהאַנגען אַ גלעקל. קימאַט ווי אַן עמער די גרייס, און אָף די הערנער זיינען געהאַנגען בדומען־קראַנצן. נאָכדעם זיינען געגאַן דרייסיק בעהיימעס מיט קליינע גלעקעלעך אָפן האַלדז. אַלע גלעקעלעך האָבן געקלונגען, און דער אוילעם פון דאָרף, וואָס איז נאָכגעגאַן נאָך דער טשערעדע, האָט אַזוי געזונגען און געפּיפּט, אַז די גאַנצע לופט איז פול געווען מיט פּריילעכע קלאַנגען. די לעצטע בעהיימע האָט אָף די הערנער געטראָגן אַ טאַבורעט אָף מעלקן, און נאָך איר זיינען געגאַן די פּאַס־טעכער — פּאַטער אַדאָלף און פּריץ.

בעלאָ האָט אויך פאַרשטאַנען וואָס דאָ קומט פאַר, און ער האָט דערווייל אינגעהאַלטן די ציגן אָף דער סטעזשקע. זיי זאָלן זיך ניט צעלויפן ביז די טשערעדע וועט אָנקומען. און אַז סעפי מיט לענעלין האָבן זיך געלאָזט גיין גלייך מיט אַלעמען מיט אַ געשריי און מיט אַ זינגעריי, איז בעלאָ מיט גאַדלעס נאָכגעגאַנגען און האָט געפּאַכעט מיטן עק אַזוי ווי מיט אַ פּלאַג.

מוטער אדאָלף איז געווען שטאַלץ באַ זיך. קוקנדיק אָף
איר מאַן און אָף די קינדער. נאָר אז מע האָט זיי שוין
מער ניט אויסגעזען און מ'האָט שוין קאָם געהערט די מו-
זיק פונדערווייטנס, האָט זיי אויסגעווישט די אויגן מיטן
פאַרטעך און איז אַוועק מיט דער קליינער ראָזעלין אַהיים.
די אייגנעוויינער פון דאָרף האָבן נאָך אַביסל באַלייט די
טשערעדע, און דערנאָך האָבן זיי זיך אַראָפּגעלאָזט צוריק
אין דאָרף אַרײַן, שוין אַן לידער. ס'איז געוואָרן ווידער
שטיל אין די בערג.

אַלץ העכער און העכער האָט געקלעטערט די טשע-
רעדע קיי און צייגן, זיך געדרייט אָף די פעלזיקע שטעג-
לעך, ביז מ'איז אָנגעקומען צו די גרויסע סאַסנעס.
פאַטער אדאָלף און פריץ האָבן זיך דאָ אָפּגעשטעלט.
— געדענקט זשע, — האָט פאַטער אדאָלף אָנגעזאָגט
צום פאָרל, — די צייגן — דאָס איז אונדזער איינציק פאַרמעגן,
אויב זיי וועלן פאַרבלאָנדזעט ווערן, צי זיי וועלן פאַרפאַלן
ווערן אָדער אַראָפּפאַלן פון די פעלזן און געהאָרגעט
ווערן, וועט איר זיין שולדיק אין דעם. איר דאַרפט זיין
געטרײַ, מוטיק און גוט אַכטונג געבן. איר דאַרפט ניט
דערלאָזן, אז ס'זאָל זיך עפעס טרעפן מיט די צייגן, אז ניט
וועלן מיר הונגערן אַ גאַנצן ווינטער.
דערנאָך האָט דער פאַטער מיט פריצן זיך געזעגנט מיט
די קינדער און זיי האָבן זיך צעשיידט. די קינדער זיינען
געגאָן איינע אַליין און האָבן געפילט, אז זיי טוען זייער
אַ גרויסע און וויכטיקע אַרבעט.

בעלאָ איז געווען אַ הונט אָף כידושים. ער האָט, אַפּאָנים,
געקענט ציילן, וואָרעם טאָמער פּלעג אַמאָל פּעלן אַ ציג,
האָט ער פּאַלד געוואָסט. ער פּלעג פּאַלד אָנהייבן אַרומ-
לויפן איבער די שטעגלעך, פּלעג שמעקן די לופט און
פּלעג זיך ניט אומקערן, ביז ער האָט ניט געפונען די פּאַר-
פּאַלענע ציג און זי ניט פּאַרטריבן צוריק אין טשערעדע
אַרײַן. ער איז געווען זייער אַ קלוגער און אַ פּאַרשטאַנ-
דיקער, גאָר איצט, אַז ער האָט דערזעען, אַז פּריץ איז
אוועק אין איין זײַט און די ציגן אין אַ צווייטער, איז ער
אינגאַנצן צעטומלט געוואָרן. ער איז געשטאַנען, וווּ די
וועגן צעגייען זיך, און האָט געקוקט אַמאָל אָף איין שטעגל,
אַמאָל אָף דער צווייטער, און האָט טרויעריק געהוילט.
דערנאָך האָט ער זיך אַ וואָרף געטון גאָך פּריצן.

— ניין, ניין, בעלאָ! גיי צו די ציגן! — האָט פּריץ אָף
אים אָנגעשריגן. בעלאָ האָט אַראָפּגעלאָזן די אויערן
און דעם עק, און האָט זיך געפּעטן פּאַ פּריצן מיט די
אויגן.

פּריץ האָט שוין אָפּגעגעבן סעפּין זײַן האָרן און איצט
האָט ער געשריגן:

— סעפּי! שפּיל אפּן האָרן!

סעפּי האָט ניט געקענט אויסשפּילן דאָס פּריילעכע
לידעלע, וואָס פּריץ פּלעג שטענדיק שפּילן, און ער
האָט אַרויסגעלאָזן פּונעם האָרן עפּעס אַ שרעקלעכן
קוויטש.

בעלאָ האָט געוואָסט, אַז ער מוז שטענדיק גאָנגיין גאָנג
קלאַנג פּונעם האָרן, אפּילע אויב מע מוז צוליב דעם זיך
צעשיידן מיט פּריצן.

— ביסט א גוטער, געטרײער הונט! — האָט פּריץ גע-
זאָגט און האָט געגלעט בעלאָן איבערן רוקן. — גײ, גײ
טרייב די ציגן.

בעלאָ האָט אים אַ לעק געטון די האַנט און האָט זיך
געלאָזט לויפן אין די בערג נאָך די ציגן.

אַז בעלאָ האָט אָנגעיאָגט די ציגן, איז ער פאַרלאָפן
אַפּריער און האָט זיך גענומען זײ טרייבן צוריק צו פּריצן.
סעפּין איז זייער שווער אָנגעקומען אים צו דערקלערן, אַז
די ציגן דאַרפן גיין אָף דער פּאַשע אַזוי ווי שטענדיק. און
אַז בעלאָ האָט פאַרשטאַנען, וואָס מען וויל פון אים, האָט
ער ערלעך זיך גענומען צו דער אַרבעט. טרייבן די ציגן
אין די בערג אַרײַן. נאָר ער איז שוין מער ניט אַרומגע-
לאָפן פּריילעך אַרום דער טשערעדע און האָט שוין מער
ניט געבילט אָף יעדער אײַנגעפאַלענעם בוים. ער איז
טרויעריק געגאַנגען לעבן לענעלין און האָט זיך געטוי-
טשעט מיט דער נאָז איר אין האַנט אַרײַן.

— זע נאָר, סעפּי, — האָט לענעלי געזאָגט, — בעלאָ פאַר-
שטייט, אַז ער דאַרף אונדז העלפן פאַשען די ציגן. נאָר
סזווילט זיך אים בעסער גיין מיט פּריצן.

— אָף דער וועלט זײַנען דאָ אַסאך מענטשן אַפּידע,
וואָס פאַרשטייען ווינציקער פון בעלאָן, — האָט סעפּי גע-
ענטפּערט.

סעפּי האָט גענומען דעם האָרן צו די ליפּן, האָט אָנגע-
בלאָזן די באַקן און האָט גענומען טרובען מיט אַלע קוי-
כעס, און דער ווידערקאַל האָט צעטראָגן דעם קאַל אין
די בערג. סונדערווייטן האָט זיך דערהערט פּריצס ענטפּער.
בעלאָ האָט אָנגעשטעלט די אויערן און האָט אָנגעהויבן

הוילן. פריץ מיט סעפין האָבן נאָך אַ שטיק צײַט זיך איבער-
גערוּפּן מיט די האָרנס, נאָר וואָס ווייטער זיי זײַנען גע-
גאַנגען, אלץ שטילער זײַנען געוואָרן די קלאַנגען, און
אינגיכן האָבן זיי שוין איינער דעם צווייטן אינגאַנצן ניט
געהערט.

דאָס ערשטע מאָל אין לעבן איז דאָס פּאַרל געבליבן
אין די בערג איינע אליין מיט בעלאָן און מיט די
ציגן.

אז זיי זײַנען אָנגעקומען אָף דער פּאַשע, האָבן זיי זיך
אַ וואָרף געטון אפּן גראָז. לענעלי האָט אַרויסגענומען
איר האַנט-אַרבעט פּון קעשענע און האָט זיך גענומען
שטריקן. בעלאָ האָט אַ זיפּץ געטון, זיך אויסגעצויגן לעבן
איר און האָט די אויגן ניט אַראָפּגענומען פּון די ציגן. די
זון האָט געוואַרעמט, און ס'איז געווען שאַ-שטיל. מ'האַט
נאָר געהערט, ווי די ציגן קלינגען מיט זייערע גלעקעלעך
און פליקן דעם צײַטיקן גראָז

סעפי האָט זיך אַנידערגעזעצט שפּילן אפּן האָרן. ער
האַט זיך געוואָלט אויסלערנען שפּילן פּריצס לידעלע, נאָר
ס'האַט זיך באַקומען עפעס אַ הייזעריק רעווען.

לענעלי האָט שוין מער ניט געקענט אויסהאַלטן אַזאַ
מוזיק, האָט זי אויסגעריסן אַ גרעזעלע און האָט עס אָנ-
געצויגן צונושן די פינגער. זי האָט זיך אונטערגעגאַנוועט
צו סעפּין פּונהינטן און האָט אַ בלאָז געטון אין דעם אָנ-
געצויגענעם גרעזעלע מיט אַלע קויכעס. ס'האַט זיך דער-
הערט אַ ווילדער קוויטש, דער ווידערקאַל האָט אים אופֿ-
געכאַפט פּון אַלע זײַטן, און ס'האַט זיך אויסגעוויזן, אז די
גאַנצע לופּט ווערט צעריסן אָף שטיקער.

סעפי האָט אַ געשריִי געטון און האָט פאַרשטעקט די
אויַערן מיט די פינגער.

— ווי אַזוי האָסטו דאָס געמאַכט? — האָט ער אַ געשריִי
געטון מיט קאַעס. — כִּהאַב שוין שיר ניט אויסגעלערנט זיך
אויסשפּילן דאָס ליִדעלע, איז זי געקומען מיט איר פּיִף.
— גוט, — האָט לענעלי געזאָגט, — גוט, וואָס דו האָסט
שוין שיר ניט אויסגעלערנט זיך, אָבער וואָס אַזוי לאַנג
לערנסטו? ס'איז מיר שוין נימעס געוואָרן. מײַן פּיִף איז
ניט ערגער פון דיִנעם. נאָר מער וועל איך שוין ניט פּיִפן.
אויב דו וועסט אויך אופהערן.

סעפי האָט אומצופרידן אוועקגעלייגט זײַן האָרן. ער
האָט זיך אַנידערגעשטעלט און האָט גענומען באַטראַכטן
דעם — ווּנדערשיינעם אויסזען, וואָס האָט זיך צעוואָרפן
פאַר זייערע אויגן. אַף יענער זײַט טאָל האָט דער באַרג־
רוקן ריגי אופגעהויבן זײַן קאַם צום סאַמע הימל. די
קליינע דערפעלעך מיט זייערע ווייסע קלויסטערלעך זײַ-
נען ווי שפּילעכלעך געלעגן, אַזוי ווי זיי וואָלטן געדרימלט
אין שײַן פון דער זון. אַף יענער זײַט אַזערע האָט מען
אויסגעזען די שטאַט ליוצערן. זי איז פּונדערווייטנס געווען
אַזוי ווי אַן אויסגעמאַלטע, ווייל פון אירע רוישיקע גאַסן
האָט אַהער קײַן איין קלאַנג ניט דערגרייכט און קײַן איין
ריר אין די גאַסן האָט מען פּונדאַנען ניט געזעען. די ווייסע
דאַמפּערס אַף דער אַזערע האָבן אויסגעזעען, ווי ווייסע באַ-
בעלעך, וואָס פּלאַטערן איבער דער בלויער וואַסער.

— מיר דאַכט זיך, אַז מיר זעען אויס פּונדאַנען די
גאַנצע וועלט, — זאָג, עפּשער ניט? — האָט לענעלי גע-
פרעגט.

— פֿע, ניין, — האָט סעפי געענטפערט מיט שפּאַט. —
מיר זענן ניט אפּילע דעם גרעסטן טייל פון דער וועלט.
נאָר דערפאַר איז דאָס דער בעסטער טייל. פאַרשטייט, ס׳זײַ-
נען נאָך פאַראַן ערגעץ אָקעאַנען, וואָס זײַנען גרעסער פון
דער ליוזערנער אָזערע און טיפּער עפּשער אַף אַ גאַנצער
מײַל. היינט איז נאָך ערגעץ דאָ פאַריזש און לאַנדאָן.

— סעפי, — האָט זיך לענעלי אָפּגערוּפּן, — די מאַמע זאָגט,
אַז אין די בערג זײַנען מיר נעענטער צו גאָט, און אַז ער
קען קוין אַראָפּ און זען אַלע מענטשן און וואָס זײ טוען.
נאָר איך פאַרשטיי ניט. ווי אזוי קען ער דאָס טון אַלץ
מיטאַמאַל?

— נו יא, ער קען ניט, נאָר. — האָט דער ברודער גע-
ענטפערט נאָך מיט מער שפּאַט. — וואָסי, דו ווייסט ניט, אַז
די ערד איז אַ קײלעכיקע? איז ווי אזוי קען מען זען, וואָס
עס טוט זיך אַף יענער זײַט ערד. איך מײַן, אַז דערפאַר
מאַכט ער נאַכט, קעדײ איין זײַט זאָל זײַן אין דער
פּינצטער, און ער זאָל דערווײל קוקן אַף דער צוויי-
טער זײַט.

סעפי האָט ביז איצט נאָך קײנמאַל ניט געטראַכט פון
דעם, נאָר אַז די שוועסטער פרעגט באַ אים, מוז ער דאָך
ענטפערן, כאָטש ער פאַרשטייט ניט מערער פון איר.
און לענעלי האָט אַלעמאַל געגלויבט סעפּין, אפּילע אַז
ער האָט גערעדט נאַרישקײטן. האָט זי אויסגעהערט זײַן
ענטפער און האָט זיך ווידער גענומען צו דער האַנט-
אַרבעט.

די ציגן האָבן זיך שטילערהײַט געפאַשעט אַרום זײ. די
לופט איז געווען רײן, און די זון האָט געוואַרעמט. אַף דעם

שנייִוויסן רוקן פון דעם בארג ריגי זינען געהאנגען
קליינע שטיקלעך וואַלקנס. זיי זינען געוואָרן וואָס אמאָל
לענגער און האָבן זיך אַראָפּגעלאָזט אָף די זייטן פונעם
בארג.

— אין ליוצערן גייט אַ רעגן, — האָט סעפי געזאָגט.
די וואַלקנס האָבן זיך אַראָפּגעלאָזט נידעריקער און
האָבן אינגאַנצן פאַרדעקט דעם טאָל. אין די געדיכטע
כמאַרעס האָט געבליצט און געדונערט.

— דאָ איז אזוי ניט היימלעך. די כמאַרעס האָבן צוגע-
דעקט די גאַנצע וועלט, און דאָ איז קיינער ניטאָ. ס'אָזוי
אומעטיק, עמעס? — האָט לענעלי געפרעגט.

— וואָס הייסט דאָ איז קיינער ניטאָ? — האָט סעפי איר
צוגעגעבן מוט, — נו, און בעלאָ, און די ציגן?

ער האָט אַ קוק געטון אינדערהייך. קליינינקע וואַל-
קנדלעך האָבן זיך איצט געקליבן אַרום די שפיצן פון
דעם אַלטן פּילאַטוס. די זון איז מיטאַמאָל ניט געוואָרן,
און אָף סעפּין האָט אַ סאַפע געטון אַ טראָפּנדל.

— אין אַ מינוט אַרום וועט דאָ אויך גיין אַ רעגן און
זייער אַ שטאַרקער, — האָט סעפי געזאָגט.

-- וואָס־זשע טוט מען? — האָט לענעלי געפרעגט און
איז אופגעשטאַנען און צונויפגעלייגט איר האַנט־אַרבעט.

— וואָס קען מען טון? — מע וועט מוזן אַפּיסל דורכגע-
וויקט ווערן. — האָט פּריץ געענטפערט. — דאָ איז ניטאָ וווּ
זיך באַהאַלטן.

— מע מוז דאָך עפעס טון, — האָט לענעלי געזאָגט. —
איך וועל גיין אַ זוך טון, און דו מיט בעלאָן גיט אַכטונג
אָף די ציגן.

זי איז אוועקגעלאָפן זוכן. און אין א מינוט אַרום האָט
סעפי דערהערט איר קאַל פון א שפּיץ פעלו. נידעריקער
אַביסל פון דעם אָרט, וווּ ער איז געשטאַנען.

די ציגן, בעלאָ און סעפי האָבן זיך באַלד געלאָזט לויפן
אַראָפּ מיט דעם באַרג-שטעגל, צו לענעלין. זי איז געשטאַ-
נען אונטער א גרויסן אַרויסגערוקטן פעלו. וואָס איז גע-
ווען באַשיצט פון אלע זיטן מיט צווייגן פון א צעוואַקסע-
נער סאַסנע. בעלאָ און סעפי זיינען אויך אַרונטערגעלאָפן
אונטערן פעלו. און די ציגן האָבן זיך צונויפגעקופעט אַרום
זיי. ס'האָט אויסגעבראַכן א שטאַרקער שטורעם. ס'האָט גע-
בליצט, געדונערט, און ס'האָט געגאַסן, ווי מיט עמעס.
פאַרביי דעם פעלו האָט זיך געטראָגן א קאַלאַמוטנער, קאָ-
כעדיקער שטראָם.

די קינדער האָבן זיך פאַרוקט אין דער באַהעלטעניש
אַזוי טיף, אז מער האָט מען שוין נישט געקענט, און זיי
האָבן קיין וואָרט נישט אויסגערעדט. נאָר איינמאָל, אז א
ריטשקע וואַסער איז אַראָפּגערונען פון אויבן גלייך צו לע-
געלי אין האַלדז אַרײַן, האָט זי א געשרי געטון „אוי“ מיט
אַזא קאַל. אז סעפי האָט אַזש א ציטער געטון.

לאַנג זיינען זיי אַזוי געזעסן, און דער שטורעם האָט
געוויילדעוועט. אַרום זיי ... נאָר צופיסלעכווייז האָט אַנגע-
הויבן שטילער ווערן. דער דונער האָט זיך געקמקלט אַלץ
ווייטער און ווייטער. דער רעגן האָט אופגעהערט און די
זון האָט ווידער א שײַן געטון.

— דער שטורעם איז שוין איבערגעגאַנגען. — האָט
סעפי געזאָגט, — מיר קענען שוין אַרויסקריכן פונ-
דאַנען.

דאס פאָרל איז שוין אַרויסגעקראָכן פון אונטער דעם
פעלז, און די ציגן זינען שוין אַרומגעלאָפן איבער די
אַרומיקע פעלזן און האָבן געשטשיפעט די פּיכטע
גראָז.

דאָס ריטשקעלע, וואָס איז פריער אַראָפּגערונען צו
לענעלין אין האַלדז אַרײַן, האָט איר אויסגעשמירט דאָס
גאַנצע קליידעלע, און איצט האָט זיך לענעלי געדרייט אין
אַלע זײַטן און האָט באַטראַכט דעם אומגליק, וואָס האָט
איר געטראָפן.

פלוצלינג האָט זיך דערהערט אַ מוירעדיקער ליאַרעם
און הילך, ווי סױואַלט ווידער אָנגעהויבן דונערן, נאָר
דער הימל איז געווען בלוי און לויטער.

די קינדער האָבן דערשראָקענע זיך אַ וואָרף געטון
איינער צום אַנדערן, און בעלאַ האָט זיך ווידער באַהאלטן
אונטערן פעלז.

— אַ שניי־אַינפאַל! — האָט לענעלי קאַם אַרויסגעשטאַמלט
און האָט געציטערט פון שרעק. — דער טאַטע האָט גע-
מיינט, אַז היינטיקן פּרילינג וועט שוין ניט זײַן ... אַך ...
סיאַראַ גוטקײַט ס׳איז איצט זײַן אינדערהיים.

ווייט, ווייט פון דער נידעריק האָט זיך געטראָגן אַ
טרישטשען מיט אַ הילך פון ביימער, וואָס זינען אַרויס-
געריסן געוואָרן מיטן וואָרצל, און פון פּאַלנדיקע רודעס
שניי, וואָס האָבן זיך צעשלאָגן אַף שטיקלעך אין די פעלזן
און זינען געשפרונגען פון איין שטיין אָפּן אַנדערן. ס׳האָט
זיך אויסגעדאַכט, אַז די גאַנצע וועלט ווערט צעריסן אַף
שטיקלעך. דערנאָך האָט אופּגעהערט דונערן און ס׳איז
געוואָרן מוירעדיק טייל. די קינדער האָבן גוט געוויסט

די גרויסע סאקאנע פון אזוינע שניי-אינפאלן. נאך פון קינדוויז אן האבן זיי זיך אנגעהערט אלערליי מיטעס פון וועג-מענטשן, וואס זינען לעבעדיק באגראבן געווארן אונטער רודעס איז און שניי. און פון גאנצע דער-פער, וואס זינען אפגעווישט געווארן פון דער ערד אדער פארשאטן געווארן מיט שטיינער, ביימער און ערד, און קיין איין אינוווינער פון דארט האט שוין מער די לעבע-דיקע שיין ניט געזען.

פריער פון אלץ האבן זיי א טראכט געטון פון זייער מוטער.

— ווי רעכנסטו, אונדזער שטוב איז ניט פארשאטן געווארן? — האט לענעלי געפרעגט.

סעפי האט א קלער געטון און האט געענטפערט: — ניין, דאס קען ניט זיין. צווישן דער בארג-זייט און צווישן אונדזער הויז איז דא א טיפער טאל, און דער שניי האט זיך דארט געמוזט פארהאלטן. איך בין זיכער. אז אונדזער שטוב איז גאנץ.

— און דער טאטע! און פריץ! — האט לענעלי א גע-שריי געטון.

— זיי זינען שוין פארגאנגען אף יענער זייט בארג און דער שניי-אינפאל האט זיך אראפגעקיקלט אין דער זייט. אף יענער זייט ווארעמט ניט אזוי די זון, און דארט קען ניט זיין קיין שניי-אינפאל.

— טא קום שוין אהיים, — האט לענעלי געזאגט, — ס'איז נאך דאפקע פרי, נאך איך קען שוין ניט ווארטן ביז פארנאכט. איך וויל שוין גיכער וויסן, וואס מאכט די מאמע און ראזעלי.

— מיר דארפן פאשען די ציגן א גאנצן טאג, — האָט
סעפי דערווידערט, — אז ניט וועלן זיי קיין מילך ניט
געבן.

— סייזוי וועלן זיי שוין קיין סאך מילך ניט געבן, זיי
האָבן זיך שטאַרק דערשראָקן, — האָט לענעלי געענט-
פערט, — און מיר וועלן גיין פאמעלעך, וועלן זיי זיך דער-
וויל אונטערפאשען אפן וועג.

זי האָט אינגעוויקלט אין א פּעקעלע איר אָנבײַסן, צו-
געבונדן דאָס פּעקעלע צו איר באַרג-שטעקן און איבער-
געוואָרפן איבערן אַקסל. דערנאָך האָט זי אַ רוף געטון
בעלאָן און האָט זיך גענומען צונויפטרײַבן די ציגן.

סעפי האָט זיך נאָך אַביסל געקווענקלט, צי זאָל ער
אויך גאָנגיין, און דערנאָך האָבן זיי אַלע זיך געלאָזט גיין
אַראָפּ באַרג.

ווידער האָט די זון געשײַנט, און גרינגע ווייסע וואַלקנד-
לעך זיינען געשווומען איבערן טיפן בלויען הימל, אזוי ווי
ס'איז גאָרנישט ניט פאַרגעקומען.

סעפי האָט זיך געפילט עפעס שלעכט, אזוי ווי ער
וואָלט באַגאָן עפעס אַ פאַרברעכן.

— ס'איז דאָך געווען ניט מער ווי אַ שטורעם, — האָט
ער געזאָגט, — און דער שניי-אינפאל איז שוין איבערגע-
גאָנגען און האָט קיינעם ניט געשאַדט. איך טראַכט, וואָס
וואָלט געווען, ווען דער טאָטע איז איצט אינדערהיים. ער
וואָלט געמיינט, אז מיר זיינען קליינע קינדערלעך, וואָס
מיר האָבן זיך אזוי דערשראָקן.

לענעלי האָט גאָרנישט ניט געענטפערט און איז זיך
געגאָנגען ווייטער.

זיי זינען אָנגעקומען צו די גרויסע סאַסנעס, וווּ די
וועגן צעגייען זיך און וווּ זיי האָבן אינדערפרי צעשיידט
זיך מיטן פּאַטער און מיט פּריצן, און האָבן פאַרקערעוועט
אפן שטעגל, וואָס צו זייער שטוב.

די קינדער זינען אַביסל אָפּגעשטאַנען פון דער טשע-
רעדע. פּלוצלינג האָבן זיי דערהערט, אז בעלאָ האָט שטאַרק
אָנגעהויבן בילן.

— דאָס איז נעני, — האָט סעפי געזאָגט, — איך בין זיי
כער, זי וויל זיך שוין ערגעץ ברעכן רוק-און-לענד.
ער האָט זיך געלאָזט לויפן נאָך דער טשערעדע, און
לענעלי איז זיך פּאַמעלעך נאָכגעגאַנגען. אין אַ רעגע
אַרום איז סעפי געקומען צו לויפן צוריק אַ בלייכער און אַ
דערשראָקענער.

— דאָס איז ניט נעני, ס'איז דער שניי-אינפּאַל, — האָט
סעפי געזאָגט. — ער האָט פאַרשאַטן דעם גאַנצן טאָל, און
מיר קענען איצט ניט דורכגיין אַהיים.

זיי זינען אַרוםגעגאַן אָף אַ הויכן פעלז און האָבן מיט
שרעק געקוקט אַראָפּ אין טאָל אַרײַן.

דאָרט, וווּ אינדערפרי איז געווען אזוי פּריילעך, וווּ
ס'איז געגאַן די טשערעדע און אַלע אינווייניגער פון דאָרף
מיט מוזיק, איז איצט געלעגן אַ יאָם שניי, איז און שניי-
נער און האָבן פאַרוואַלגערט דעם וועג.

דער שניי-אינפּאַל האָט פאַרשאַטן סקליינע באַרג-טייכל,
ווּ די טשערעדע פּלעג געוויינלעך זיך אָפּשטעלן טרינקען.
און פון דעם טייכל איז געוואָרן אַ קליינע אַזערע, וואָס
איז פון מינוט צו מינוט געוואָרן אַלץ ברייטער און טיפּער.
די ציגן האָבן אומרויך געמעקעט, און בעלאָ איז גאָר

צעטומלט געוואָרן און איז אַרומגעלאָפֿן הין און צוריק
מיט אַ ווילדן בילן.

די קינדער האָבן פֿאַרשטאַנען. אין וואָס פֿאַר אַ מעסור-
קענער לאַגע זיי זינען. איינע אַליין אין די בערג, אַפֿ-
געשניטן פֿון דעם דאָרף און אָן עסן, אויסער דעם אָנבײַסן,
וואָס זיי האָבן מיט זיך מיטגענומען אינדערפֿרי.

זיי זינען געווען אזוי דערשראָקן, אז זיי האָבן אויף
ניט געקענט רעדן, און עטלעכע מינוט זינען זיי געשטאַ-
נען אָן ווערטער און האָבן געקוקט, ווי ס'הייבט זיך די
וואַסער אין דער קליינער אָזערע. דערנאָך איז לענעלי
געקומען צו זיך און האָט געזאָגט:

— קום צוריק צו די גרויסע סאַסנעס און דאָרט וועלן

מיר באַטראַכטן, וואָס מיר האָבן צו טון.

סעפּי האָט אָנגעהויבן פֿיפֿן אין האָרן, נאָר בעלאַ, אַנ-
שטאַט ער זאָל פֿאַרנעמען די ציגן, האָט ער אַ קוק געטון
אָף סעפּין און האָט אָנגעהויבן הוילן.

פֿאַר בעלאַן איז היינט געווען אַ טאָג מיט שרעקלעכע
געשעענישן. אָנגעהויבן האָט זיך פֿון דעם, וואָס פֿריץ האָט
אים אוועקגעטריבן און אים ניט געוואָלט נעמען מיט זיך.
דערנאָך האָט אויסגעבראַכן אַ שטורעם. און אינמיטן דערי-
נען קערט מען זיך אום אַהיים ניט פֿאַרנאָכט אזוי ווי
שטענדיק, נאָר אינמיטן העלן טאָג, און איצט, טאַמער איז
נאָך קאַרג, איז ניט געוואָרן דער וועג. — ווי אזוי זאָל
מען דאָ ניט צעטומלט ווערן.

סעפּי האָט זיך אַ וואָרף געטון צום ברעג פֿון דער וואַ-
סער און האָט פֿאַרטריבן די ציגן אַרויף. אז די ציגן האָבן
זיך גענומען שטשיפען דעם גראַז אַרום די סאַסנעס, האָט

סעפי און לענעלי זיך צוגעזעצט אונטער א גרויסער סאָס
בע און האָפן גענומען קלערן וואָס טוט מען.

— מיט דעם וועג קענען מיר ניט דורכגיין, געוויס ניט, —
האָט סעפי געזאָגט, וויזנדיק אפן פאָרוואַלגערטן דורכגאַנג.
— אָבער דאָ קענען מיר דאָך אויך ניט בלייבן, — האָט
לענעלי געזאָגט, און האָט שיר ניט געוויינט. — ערגעץ
דאַרף דאָך דאָ זיין אַ וועג, עפּשער אין אַן אנדער זייט.

— דאָ איז פאָראַן דער וועג, וואָס זיך טאַטע מיט
פריצן זינען אינדערטרי מיט אים אַוועקגעגאַנגען, — האָט
סעפי געענטפערט, — לאָמיר אים באַטראַכטן. ערגעץ דאַרף
ער דאָך אַרויספירן.

— עפּשער איז דער וועג אויך פאָרוואַלגערט, — האָט
לענעלי געזאָגט.

— איך וועל זיך דורכגיין אַ קוק טון, — האָט סעפי
פאָרגעלייגט, — און דו בלייב דאָ און גיב אַכטונג אַף די
ציגן.

— איז גיב מיר דיין האָרן, — האָט לענעלי געבעטן, —
איך וועל טון צייט צו צייט פליסן, אַז דו זאָלטסט קענען גע-
פונען דעם וועג צוריק. דו געדענקסט, וואָס דער טאַטע
האָט אָנגעזאָגט? אַז מיטאַר קיינמאַל ניט פאַרלאָזן די
סטעזשקע, ווייל אין די בערג איז זייער גרינג זיך פאַר-
בלאָנדזען.

— יא, ס'איז אַן עמעס, — האָט סעפי געענטפערט. — פרויז
נאָר, זיי דו קענסט פליסן אין האָרן.

לענעלי האָט צוגעטראָגן דעם האָרן צו די ליפן און
האָט זיך אַזוי אָנגעבלאָזן, אַז דאָס גאַנצע פּאָנים איז גע-
וואָרן רויט, און דער האָרן האָט קאַם-קאַם אַ פּישטשע געטון.

— בעסער וועל איך שוין נעמען דעם האָרן מיט זיך. —
האָט סעפי געזאָגט. — און פון צײַט צו צײַט וועל איך פֿיסן.
דו קענסט מיר אָפּענטפּערן. פֿלפּנדיק מיט אַ גראָז אזוי
ווי דענסטמאָל. מיידעלעך. פֿאַרשטייט זיך. קענען זיך
ניט פּאַגייִן מיט קײַן האָרן.

לענעלי איז געווען אזוי פֿאַרוואָרגט. אז זי האָט אים
גאַרנישט ניט אָפּגעענטפּערט. און סעפי איז אוועק מיט
דער אומבאַקאַנטער סטעזשקע.

לענעלי האָט זייער לאַנג אָפּגעענטפּערט אָף סעפּים
סיגנאַלן. נאָר צופּיסלעכווייז איז דער האָרן געוואָרן אַלץ
שטילער און שטילער, ביז ער איז אינגאַנצן שטיל געוואָרן.
און זי האָט שוין גאַרנישט ניט געהערט.

— אוי, וואָס וועל איך טון. אויב סעפי וועט שוין
פֿער ניט קומען. — האָט זי געקרעכצט און האָט גע-
פֿיפּט מיט אַלע קויכעס. נאָר קײַנער האָט איר ניט גע-
ענטפּערט.

לאַנג, לאַנג האָט זי זיך צוגעהערט, ביז זי האָט ווידער
דערהערט סעפּים האָרן פּונדערווייטנס.

— ער גײַט, ער גײַט, — האָט זי אָנגעהויבן שפּרינגען
פון סימכע, און האָט געפֿיפּט מיט איר גראָז.
סעפי האָט זיך באַוויזן אָף דער סטעזשקע.
— קום, — האָט ער געשריגן און האָט געמאַכט מיט די
הענט.

לענעלי האָט אַ רוף געטון בעלאַן און האָט פֿאַרנומען
מיט אים די ציגן.

— דער שנייִ-אַינפֿאַל איז פֿאַרגעקומען אין דער זײַט פון
אונדזער דורכגאַנג. — האָט סעפי געזאָגט, ווען לענעלי

איז צו אים צוגעגאן אביסל געענטער. — אין יענער זייט
איז אפילע קיין זיבער ניטאָ פון קיין שניי.

— עפּשער, אז מיר וועלן גיין מיט דער סטעזשקע
ארוף, וועלן מיר אַניאַגן דעם טאַטן און פּריצן? — האָט לע-
נעלי געפּרעגט.

— איך האָב אויך פּריער אזוי געמיינט, — האָט סעפּי
געענטפּערט, — נאָר אויב דאָ וועט זיך ערגעץ געפּינען אַ
סטעזשקע אַראָפּ-אַ-באַרג, דאַרפן מיר זיך אַראָפּלאָזן
און גיין אַהיים באַרויסקן די מאַמע. דער טאַטע און פּריץ
ווייסן אפּילע ניט פּון דעם שניי-אַינפאַל און זיי האָבן
קיין יעסורים ניט; אָבער די מאַמע, אויב מיר וועלן
ניט קומען אַהיים, וועט זיי מיינען, אז מיר זיינען אומגע-
קומען.

— כּוואַלט אזוי געוואַלט, אז מיר זאָלן קענען פּליען, —
האָט לענעלי געזאָגט.

— דאַרפן מיר שוין וועלן, אז די צייגן זאָלן אויך האָבן
פּליגל, — האָט סעפּי זיך געכאַכמעט, — ווייל דו געדענקסט
דאָך, וואָס דער טאַטע האָט געזאָגט, — אז מיט די צייגן
טאַרן מיר זיך ניט צעשיידן, וואָס ס'זאָל ניט פּאַר-
קומען.

כאָטש לענעלין איז געווען ביטער אַספּן האַרצן, האָט זי
זיך צעלאָכט.

— דו שטעלסט זיך פּאַר, וואָס פּאַר אַ פּאַנים ס'וועט
האָבן, אז די צייגן וועלן פּליען מיט אונדז און בעלאָ
אויך? — האָט זי געזאָגט, — און ס'וואַלט פּאַרט געווען גי-
כער ווי איצט, קאַם וואָס זיי שלעפּן זיך, — האָט זי צוגע-
געבן און האָט אונטערגעטריבן נעגין מיטן שטעקן.

— זיי זינען הונגעריק, — האָט טעפּי געזאָגט, — זיי האָבן
נאָך הינט קימאַט גאַרניט ניט געגעסן פון זינט דער
שטורעם איז איבערגעגאַן.

פּלוצלינג איז אים אַינגעפאַלן אַ גליקלעכער געדאַנק.
— איך בין אויך הונגעריק, — האָט ער געזאָגט, — און
דו אויך מינאַסטאַם, איז ווייטט וואָס? לאָמיר אָפּעסן אונד-
זער אַנבאַיסן, און די ציגן וועלן זיך דערווייל אַביסל פאַ-
שען, וועלן זיי האָבן מער קויעך און וועלן קענען גיין
גיכער אַביסל.

IV. א פאסטעך אין די בערג.

די זון האט זיך שוין אראפגעלאזט אף מירעווזיט, ווען זיי האבן אופגעגעסן די לעצטע ברעקלעך ברויט און קעז, פארטרונקען מיט וואסער פונעם בארג-טייכל און זיך געלאזט גיין ווייטער. דער וועג איז ניט געווען קיין שווע-רער, ווייל ער איז געווען אויסגעטראָטן פון דער טשע-רדע, וואָס איז דאָ דורכגעגאָן אינדערפרי. זיי זיינען דורכגעגאָן עטלעכע מיל און האָבן קיין לעבעדיקן געפעש ניט באַגעגנט. ס'איז דאָ אַפילע קיין סימען ניט געווען פון קיין מענטשלעכער ווינונג.

דער וועג איז צוביסלעכווייז געוואָרן אלץ ווילדער און האָט זיך געשלענגלט העכער און העכער ארוף-באָרג.

— שוין באלד מינצטער, — האָט לענעלי געזאָגט, און דאָס קאל האָט באַ איר געציטערט, — מיר גייען די גאנצע צייט ארוף און קיין וועג אַראָפּ-באָרג איז אלץ נייטאָ-סעפי. ווי מיינסטו, דאָ זיינען דאָ בערן און וועלף?

— ס'קען זיין, — האָט סעפי געענטפערט, — און ער האָט אָנגעהויבן זינגען, קעדי זיך מאַכן אַ האַרץ. — נאָר אויב זיי זיינען דאָ, האָבן זיי ליב בעסער ציגן, און אָף אונדז וועלן זיי מינאכטאָם אפילע ניט קוקן.

— גוט אזוי, — האָט לענעלי אַ דערשראָקענע געענט-
 פערט, — איך מײן, אז זײ וועלן אָנהײבן פֿון נענין.
 דער טאָג איז געוואָרן בלאַס. די שאַטנס זײנען גע-
 וואָרן לענגער, און די קינדער האָבן שוין געטראַכט
 באַ זיך, אז אינגיכן וועלן זײ זיך דארפן צעלייגן דאָ
 אָף דער סטעזשקע צווישן די ציגן און וואַרטן אָף
 אינדערפרי.

אומגעריכט האָט זיך די סטעזשקע מיטאַמאָל פאַרקע-
 רעוועט און האָט זײ ארויסגעפירט אפן שפיץ פֿון אַ
 באַרג. די קינדער האָבן דערזעען ווייט, ווייט, אין דער נײ-
 דעריק דעם טאָל. אָף יענער זײט טאָל האָבן זיך געצויגן
 בערג־שפיצן, באַדעקטע מיט שניי, און האָבן אָפגעשפיגלט
 די גאָלדענע שײן פֿונעם זונפאַרגאַנג, און ערגעץ האָט
 געשאַלט אַן אַלפֿינישער האָרן. אינדערווייטן, פֿון דער
 אנדערער זײט טאָל, האָט אָפגעענטפערט אַ צווייטער האָרן,
 דערנאָך אַ דריטער און אַ פערטער, און דער ווידערקאָל
 האָט אופגעכאַפט די קלאנגען און סײַ האָט זיך אויסגעוויזן,
 אז די בערג אליין זײנגען.

די קינדער האָבן זיך איינגעקוקט אין דער זײט פֿון די
 קלאנגען און האָבן זיך שטאַרק דערפרייט, אז זײ האָבן פֿונ-
 דערווייטן דערזעען אַ פּאַסטעך, וואָס איז געשטאַנען אָף אַ
 פעלוז איבערן טאָל מיט זײן לאנגן האָרן אין האַנט.
 די קינדער האָבן זיך געלאָזט גיין גיכער. די סטעזשקע
 האָט נאָכאַמאָל פאַרקערעוועט, און סײַ האָט זיך פאַר זײ
 געעפנט אַ גרינע לאַנקע, וווּ סײַ האָט זיך געפּאַשעט אַ
 טשערעדע בעהײמעס, און אפן עק לאַנקע איז געשטאַנען
 אַ פּאַסטעכשע שטיבעלע, צונויפגעשלאָגן פֿון קלעצער.

דער פאסטעך אליין איז געשטאנען לעבן שטיבל מיט זיין
הארן אין האנט. ער האט א פארכידעשטער אנגעקוקט די
צוויי קינדער און ער האט גיט פארשטאנען, ווי קומען זיי
אזוי שפעט איינע אליין אין די בערג.

ס'איז געווען אן אלטער מענטש מיט א צעקאשמעטער
רויער בארד און מיט גרויסע פארכידעשטע אויגן. לעבן
אים איז געשטאנען זיין הונט מיט אויסגעצויגענע אויערן
און מיט אן אויסגעצויגענעם ווידל. דער הונט האט בייז
געריטשעט.

די קינדער האבן זיך אפגעשטעלט סונדערווייטן און
האבן מוירע געהאט צוגיין. נאך בעלא האט פאר
גארנישט גיט מוירע געהאט. ער האט זיך א ווארף געטון
פארויס מיט א פריילעכן בילערן. ביידע הינט האבן זיך
באשמעקט און דערנאך האבן זיי זיך געלאזט לויפן אראפ
מיט דער סטעזשקע. גלייך ווי זיי וואלטן שוין געווען בא-
קאנט פון געבוירן אן.

דער פאסטעך איז שטילערהייט צוגעגאן צו זיי.
— וואס האט זיך געטראפן. פארוואס זיינט איר אזוי
שפעט נאך אין די בערג מיט די ציגן? — האט ער גע-
פרעגט בא די קינדער.

דאס פאכל האט אים דערציילט די גאנצע געשיכטע.
דער פאסטעך איז געשטאנען אביסל און האט זיך גע-
קראצט דעם קאפ, ער האט גיט געוויסט וואס טוט מען
מיט די קינדער.

— גוט, — האט ער געזאגט, — איר קענט דאך גיט צו
נאכט צו זיך לאזן אראפ פון די בערג, דאס איז זיכער,
און איר זינט שוין מינאסטאם אזוי הונגעריק, אז איר

קענט אופעסן א גאנצן אָקס אַ געקאָכטן, דאָס איז אויך
זיכער. און דערצו זינען נאָך אמערע ציגן אויך הונגעריק.
קײן ציגן טאָרן זיך נישט פאַשען אף דער לאַנקע, זיי טאָרן
אַבער נישט שטארבן פון הונגער, סײַן קײן אומגליק נישט,
אויב זיי וועלן דאָ פארברענגען אײן אָוונט.

ער האָט נאָכאמאָל אַ קראַץ געטון דעם קאָפּ, און לע-
בעלי האָט זיך שוין מער נישט געקענט אינהאַלטן. זי האָט
מוירע געהאַט, ער זאָל נישט אוועקגיין און זאָל זיי דאָ נישט
לאָזן אליין, און אַ גרויסע טרער האָט זיך אַראָפּגעקמקלט
פון אירע אויגן און איז געבליבן הענגען אָף איר
שפיץ נאָז.

— גענוג, גענוג, — האָט דער אלטער פּאַסטעך געזאָגט
מיט זײַן האַרציק קאָל, — וויין נישט, ברעקעלע, סײַז גאָר-
נישט אזוי שלעכט, סײַ האָט געקענט זײַן אַסאַך ערגער. שלאָפן
וועט איר קענען דאָרט אפן היי, — און ער האָט געוווּן
מיטן האַנט אף זײַן שטויב, — און איצט וועל איך אײך געבן
עפעס עסן און די ציגן אויך.

— מיר קענען זיך אַנטרינקען מיטן ציגן-מילך, — האָט
לענעלי פּאָרגעלייגט, — און איר קענט זיך צונעמען דעם
איבעריקן מילך, וואָס וועט בלייבן.

— מיר וועלן מוזן צום ערשטן מאל אליין מעלקן, — האָט
סעפי געזאָגט, — מיר פלעגן דאָס קיינמאל נישט טון, די מאַ-
מע פלעג אלעמאל מעלקן.

— איך קען זייער גוט מעלקן, — האָט לענעלי אַ גע-
שריי געטון מיט גאַדלעס, — דו געדענקסט נישט, אז פריץ
האָט מיך אויסגעלערנט דענסטמאל אינדערפרי, אז נעני
האָט אופגעגעסן מײַן אָנבײַטן?

— איך וועל איך געבן אן עמער אף מילך, —האָט דער
פּאַסטער געזאָגט, —די בעהיימעס זינען שוין אויסגעמאָלקן.
באלד האָט ער געבראכט פון שטוב צוויי עמער, און
בעשאַס לענעלי האָט זיך געפּאַרעט מיט איין ציג, האָט
ער געמאָלקן די צווייטע, און סעפי האָט געשטופט ביידע
ציגן פינטלעך גראָז, זיי זאָלן שטיין רוֹיק. די ציגן האָבן
פון גאנצפרי ביז איצט קיין גוטן גראָז ניט געזעען, איז
קיין כידעש ניט, וואָס איצט האָבן זיי זיך אַ נעם געטון
אזוי געשמאַק, ווי זיי וואָלטן געוואָלט אָפּפליקן די גאנצע
לאַנקע.

דער פּאַסטער האָט אומרוֹיק אַ קוק געטון אף זיי און
האָט אַ קראַץ געטון דעם קאַפּ.

— אייערע ציגן האָבן טאַקע דעם עמעסן אָפּעטיט, —
האָט ער טרויערוֹיק געזאָגט. —זיי ווילן דאָ, דאַכט זיך, גאָר-
נישט ניט איבערלאָזן, אויסער זאַמד און שטיינער.
נאָכן מעלקן האָט דער אַלטער באַזעצט די קינדער
אפן באַנק לעבן שטוב, און בעשאַס זיי האָבן געקוקט אף
דער לעוואָנע, וואָס איז אופגעגאַן איבער די בערג, האָט
ער זיי דערוויל דערציילט וועגן זיין שטוב און זיין דאָרף,
פופצן מייל פונדאָנען, וועגן זיין ווייב און וועגן זינע
צוויי אייניקלעך, וואָס ווינען דאָרט באַ אים.

— דאָס איינציקע, וואָס איר קענט טון, —האָט ער גע-
זאָגט, —איז זיך אַראָפּלאָזן אין דער זיט באַרג. אונטן
וועט איר ערבעץ איבערנעכטיקן באַ מיר אין שטוב, אָדער
ערגעץ אין אַן אַנדער שטוב אָפּן וועג, און דערנאָך
וועט איך נאָך בלייבן אַ צען מייל ביז אייער אייגענעם
דאָרף.

— אָבער ווי אזוי וועלן מיר געפינען דעם וועג? —
האָט לענעלי געפרעגט מיט אַ ציטעריקן קאָל:
דער אלטער האָט זיך ווידער אַ קראַץ געטון אין קאָפּ
און האָט געענטפערט:

— יאָ, ס'איז ניט גרינג אייך אויסמאָלן דעם וועג, ס'איז
זייער אַ שווערער דורכגאַנג. איך וואָלט געגאַן מיט אייך,
נאָר איך בין דאָ איינער אליין, און איך טאָר ניט איבער-
לאָזן די בעהיימעס אפּילע אָף אַ האַלבן טאָג ניט. נאָר איר
דאַרפט ניט מוירע האָבן. אַ הונט און ציגן האָבן אַ גוטן
כוש, און זיי פילן שטענדיק וווּהין מ'דאַרף גיין, און אוי-
סער דעם האָבן יינגעלעך און מיידעלעך פון דער שווייץ
קיינמאָל פאַר גאַרנישט ניט מוירע.

— און מיר דאַכט זיך, אז איך האָב אַביסעלע מוירע, —
האָט לענעלי זיך מוידע געווען.

זי האָט אַ קוק געטון אָף דער לעוואָנע און האָט אַ
טראַכט געטון, אז ערגעץ שיינט זי דאָרט איבער זייער
אלטינק שטיבעלע, און פון דער מאַמע, וואָס איז איצט מי-
נעסטאָם דול פון צאָרעס און פון שרעק, האָט זי געטראַכט
און פון דער לאַנגער ריזע, וואָס זיי דאַרפן נאָך מאַכן
ביז זיי וועלן זיך נאָך אַמאָל זעען מיט דער מאַמען, און
כאָטש לענעלי האָט זיך אָנגענומען מיט אלע קויכעס זי
זאָר איינהאַלטן די טרערן, האָט זיך אומגען אַרויסגעריסן
פאַ איר אַ כליפּע, נאָר פאַלד האָט זי אופּגעהערט. דער
אַלטער האָט דאָס דערהערט.

— אָף וואָס דאַרף מען דאָס, דער רועך זאָל דאָס גע-
מען? — האָט ער געזאָגט, און האָט זיך געצופּט די האָר אָפּן
קאָפּ. — דאָס דאַרף מען קיינמאָל ניט טון, אָף וואָס דאַרף

מען דאָס, דער רועך זאָל דאָס נעמען! דערמאן זיך אין
ווילהעלם טעל! דערמאן זיך אין פיערן, וואָס האָט גע-
וווינט באַ אונדז אין ליוצערן און האָט געראַטעוועט די
גאַנצע שטאָט! דורכפירן א קליינע טשערעדע ציגן דורך
אן אומבאַקאַנטן באַרג-דורכגאַנג איז דאָך א שפּילעכל אין
פאַרגלייך מיט דעם, וואָס ער האָט אופגעטון. און ער איז
דאָך אויך געווען ניט מערער ווי א קליין יינגל, אָט אזא
ווי סעפי. און איך האָב אַלע מאָל געמיינט, אז מיידעלעך
זיינען העלדישער פון יינגעלעך.

לענעלי האָט א זיפּ געטון און האָט זיך מיטאַמאָל
אויסגעגלייכט.

— איך מיין, איך בין קימאַט זיכער, אז איצט וועל איך
שוין זיין א העלדישע, — האָט זי געזאָגט. — דערציילט אונדז
פון פיערן.

— מיט פאַרגעניגן, — האָט דער פאַנטעך געענטפערט.
„פיער איז געווען א לעבעדיקער, שיינער יאַט, און קיי-
נער האָט ניט געקלערט, אז ער איז א העלד. אים אַליין
האָט זיך דאָס אַפּילע ניט געכאַלעמט. איר זעט, איר אַליין
קענט ניט וויסן, צי איר זיינט העלדן, ביז סוועט קומען
די צייט, און איער העלדישקייט וועט זיך אַרויסווייזן.
דענסטמאָל, אויב איר וועט טון דאָס, וואָס סוועט זיך
פאָדערן פון אייך, וועט איר שוין וויסן, אז איר זיינט
העלדן.

„גוט, איז איינמאָל זומער אַפּדערנאַכט איז פיער זיך
געגאַנגען פאָדן אין אַזערע, און נאָכן פאָדן, אז ער איז
אַרויס אַפּן ברעג און האָט זיך אַנגעטון, איז ער געווען
אזוי מיד, אז ער איז אַנדרימלט געוואָרן. פון שלאָף האָט

ער דערהערט עפעס שטימען, און אז ער האָט אומגעעפנט
די אויגן, האָט ער באַמערקט, אז פּינף אָדער זעקס מענטשן
גאַנווענען זיך באַ דעם ברעג.

— אַהאָ—האָט פּיער באַ זיך אַ קלער געטון.—אָזוי גייען
ניט קיין ערלעכע מענטשן.

„ער האָט זיך אונטערגעהויבן אַפּן עלנפּויגן און האָט
אַנגעהויבן נאָכקוקן נאָך זיי. זיי האָבן אים ניט
געזען.“

„ער האָט דערזען, אז נאָך דער ערשטער גרופּע גאַנ-
ווענען זיך נאָך אַסאך מענטשן, און צווישן זיי האָט ער
דערקענט דעם פאַרוואַלטער ראָזענבערג.“

„ער האָט געוויסט אָף אים, אז ער איז אַן עסטרייכער
און ער איז אַ בלוטיקער טוינע פּון ליווצערן. ער האָט גע-
הערט, ווי די מענטשן רעדן צווישן זיך און האָט פאַר-
שטאַנען, אז דאָ שמעקט מיט סאַקאַנע פאַר די איינצוויינער
פּון דער שטאָט. דערפאַר איז ער זיי נאָכגעגאַנגן, האָט זיך
באַהאַלטן אונטער פעלזן און קוסטעס אָזוי לאַנג, ביז
פלוצלינג זינען זיי פאַרשוונדן געוואָרן, אָזוי ווי די ערד
וואַלט זיי איינגעשלונגען. פּיער האָט זיך געגאַנוועט און
האָט זיי געזוכט, ביז ער האָט דערזען אַ שוואַך פּייערל,
וואָס האָט געשיינט צווישן די פעלזן פּון אַ פינצטערער
הייל, און כאַטש ער האָט געוויסט, אז ס׳איז געפערלעך,
האָט ער זיך געלאָזט גיין אַפּן פּייער און איז אַנגעקומען
אין אַ לאַנגן פינצטערן קאָרידאָר.“

— אָ—האָט לענעלי אַ ציטער געטון.—איך וואַלט ניט
געקענט זיין אַזאַ העלדישע. איך האָב ניט ליב קיין סינצ-
טערע ערטער.

„פיער האָט געוויסט, אז דער טונעל גייט אונטער די
 ווענט פון דער שטאָט און אין דער צווייטער זייט גייט ער
 ארויס אין איינער א פערד־שטאל אין ליוצערן, און ער
 האָט פארשטאנען, אז עמעצער, אפאָנים, א פארעטער, האָט
 דערציילט די עסטרייכער וועגן דעם טונעל. דאָס זינגל
 איז צוגעקראָכן אלץ נעענטער און נעענטער צו דער גרוי-
 פע מענטשן, ביז ער איז שוין געווען אזוי נאָענט, אז ער
 האָט שוין געקענט הערן וואָס מ'רעדט. איר קענט זיך
 פאַרשטעלן, ווי אזוי דאָס בלוט איז אים פאַרגליווערט גע-
 וואָרן אין די אָדערן, אז ער האָט דערהערט, ווי איינער,
 א מענטש, וואָס ער האָט אים געקענט, דערקלערט ווי אזוי
 מ'קען גרינג פאַרכאַפן די שטאָט. ער האָט גוט געוויסט,
 וואָס פאַר א שרעקן ס'וועלן פאַרקומען היינט נאָנאַכט אין
 ליוצערן, אויב די סאָנים וועלן דערגרייכן די צווייטע זייט
 פונעם טונעל, און ס'איז אים איינגעפאלן דער געדאַנק,
 אז ער מוז באַלד אופהייבן א ליאַרעם אין שטאָט. ער האָט
 זיך אַראָפגעלאָזט אָף די קני און האָט אָנגעהויבן פּויזען
 צוריק צום אַרײַנגאַנג. פּלוצלינג האָט ער דערהערט, אז
 עמעצער גייט אַרײַן אין טונעל. ער האָט זיך א כאַפ גע-
 טון און האָט געוואָלט אַרויסשפּרינגען, נאָר דער אַרײַ-
 גאַנג איז געווען א שמאַלער. מ'האָט אים געכאַפט און
 מ'האָט אים אַרויסגעשלעפט אָף דער ליכטיקער שיין.“

— אוי, אוי, — האָט דאָס פאַרל א געשרי געטון, און ס'האָט
 זי פאַרכאַפט דער אַטעם פון שרעק. — ס'איז דאָך פונקט
 אזוי ווי אין א בייזן כאַלעם.

— ס'איז ניט געווען קיין כאַלעם, — האָט דער פאַסטעך
 געזאָגט, — אז דער פאַרעטער, וואָס האָט געהייסן זשאַן דע-

מאלטערס, האָט דערזעען פיערן, איז ער געוואָרן אופגע-
טראָגן.

— ווי קומסטו אָהער? — האָט ער א רעווע געטון מיט
אַזאַ קאַל, אַז די ערד האָט אָנגעהויבן ציטערן.

— איך בין אַנשלאָפן געוואָרן אַפן ברעג, און אַז איך
האָט מיך אופגעוועקט, בין איך נאָכגעגאַנגען נאָך אייך א
קוק טון וואָס טוט זיך דאָ, — האָט פיער געענטפערט.

— איך גלויב דיר ניט, ס'האָט דיך ווער געשיקט פאַר
אַ שפּיאַן, — האָט זשאַן דע-מאלטערס געשריגן און האָט גע-
טרייסלט פיערן. — ווער האָט דיך געשיקט?

— קיינער ניט, — האָט פיער געענטפערט, — כ'האַב אייך
געזאָגט דעם עמעס.

— דו זאָגסט א ליגן, — האָט זשאַן דע-מאלטערס א גע-
שריי געטון. — איך גיב דיר צוויי מינוט, דו זאָלסט דערציילן,
ווער האָט דיך געשיקט, און אויב דו וועסט ניט דערציילן,
וועלן מיר דיך האַרגענען.

„פיער האָט בעבעך געטראַכט פון זיין היים, פון זיין מאַמע
און טאַטן, און דאָס האַרץ האָט אים פאַרקלעמט פון בענ-
קען און פון שרעק. ער איז געווען אַזוי דערשראָקן, אַז
ער האָט קיין וואָרט ניט אַרויסגערעדט.

— אויב אַזוי, דאַרף ער שטאַרבן, — האָט זשאַן דע-מאַל-
טערס געזאָגט, ווען די צוויי מינוט זיינען דורכגעגאַן און
פיער האָט נאָך אַלץ געשוויגן.

דאָ האָט זיך אַרײַנגעמישט איינער פון די עסטרייכער.
— ניין, — האָט ער געזאָגט. — ס'איז ניט קיין גוטער סימען,
אויב מיר וועלן אָנהייבן אונדזער באַנאַכטיקע אַרבעט פון
פאַרגיסן קינדערש בלוט. זאָל ער זיך שווערן, אַז ער וועט

קײן איין לעבעדיקן נעפעש ניט דערציילן, וואָס ער האָט
געזעען, און לאָז אים אָפּ.

„זשאַן דע-מאלטערס האָט דאָפּקע געטײנעט, אַז מ׳טאָט
דאָס ייִנגל ניט אָפּלאָזן, מ׳דאַרף אים האַרגענען, נאָר מ׳האָט
אים ניט געפּאָלגט. אין עטלעכע מינוט אַרום האָט מען אים
באַפּרײַט, און ער האָט זיך געלאָזט לויפן אַהיים, אַזוי ווי א
ווינט.“

— איצט זעט איר שוין, — האָט דער אַלטער פּאַסטעך גע-
זאָגט צו די קינדער, — אַז ס׳איז געווען א שווערע לאַגע
פאַר פּיערן. ער האָט געשוואָרן, ער זאָל קײן איין לעבע-
דיקן נעפעש ניט דערציילן, וואָס ער האָט געהערט און
געזעען, נאָר אויב ער זאָל ניט אופּהייבן אין שטאָט קײן
ליאַרעם, וואָלטן אומגעקומען זײַנע עלטערן, פּרײַנט און אַלע
אײַנוווינער פון שטאָט.

„יענעם אַוונט זײַנען זיך צונויפגעקומען פּיערס פּאַטער
און נאָך עטלעכע מענטשן אין דער שטאָטישער זאָל פון ליו-
צערן צו באַטראַכטן עטלעכע געזעלשאַפטלעכע איניאַנים.
„פּלוצלינג איז אַרײַנגעפּלויגן פּיער אין צימער אַרײַן, א
בלייכער און א דערשראָקענער. די מענטשן זײַנען צוגע-
לאָפּן צו אים, זײ האָבן פאַרשטאַנען, אַז עפעס האָט ער
געבראַכט שרעקלעכע נײַס. נאָר ער האָט זײ גאַרנישט ניט
געזאָגט און איז צוגעלאָפּן גלייך צו דעם קאַכעלנעם אויוון.
— אַ, אויוון! — האָט פּיער געזאָגט. — איך האָב געהערט
שרעקלעכע זאַכן און איך האָב געשוואָרן, אַז איך זאָל ניקמין
איין לעבעדיקן נעפעש ניט דערציילן, נאָר דו, אויוון, ביסט
דאָך ניט קײן לעבעדיקער, מעג איך דיר דערציילן, אַז די
עסטרייכער זײַנען איצט אין טונעל אונטער די ווענט פונעם

שטאט, און אז אינמיטן נאכט וועלן זיי זיך אריינרייסן אין
שטאט אריין און וועלן אויסהארגענען אלע מענטשן.

„פריער האָבן אלע געמיינט, אז פיער איז אַראָפּ פון
זינען. נאָר אז ער האָט געענדיקט דערצייילן דעם אויוון
אלצדינג, וואָס ער האָט געהערט און געזעען, האָבן זיי באַלד
אָנגענומען מיטלען אַף ראַטעווען די שטאָט.

„אזוי האָט פיער געראַטעוועט ליוצערן. ווען ער זאָל גע-
ווען זיין א שרעקנדיקער אָדער ניט אזוי האַמזאַעדיק,
וואָלט ער גאַרנישט ניט געווען אופטון.

„יענעם אַוונט האָט זיך געמאַכט א געלעגנהייט פאַר
פיערן, ער זאָל באַווייזן ווער איז ער אינדערעמעסן, און
ער האָט די געלעגנהייט ניט דורכגעלאָזן. דאָס איז א גרוי-
סע זאַך, אז מע לאָזט ניט דורך קיין געלעגנהייטן.“

דער אלטער פאַסטעך איז אַנשוויגן געוואָרן און האָט
געקוקט אַף דער לעוואָנע, און די קינדער זינען געזעסן
זייער לאנג און האָבן קיין וואָרט ניט אויסגערעדט.

דערנאָך האָט סעפּי געזאָגט:

— אויב פיער האָט געקענט ראַטעווען א גאַנצע שטאָט,
וועלן מיר ניט קענען זיך אַראָפּלאָזן מיט עטלעכע ציגן
פון די בערג?

— פאַרשטייט זיך, — האָט דער פאַסטעך געזאָגט. — אָט
האָט איר אייך א געלעגנהייט און איר קענט באַווייזן, ווער
זינט דער אינדערעמעסן. אז איר וועט קומען אַהיים, וועט
איר זיין זעען, אז איר זינט העלדן, און, טאַקע אזוי, ווען
ס'וואָלטן ניט געווען קיין סאַקאַנעס, וואָלט דאָך ניט מעג-
לעך געווען צו ווערן א העלד, און איצט, קינדערלעך,
קריכט אַרום אפּן היי, און איך וועל אייך מאַרגן אוטוועקן
קאַיאָר, איר זאָלט ניט פאַרשפעטיקן אין וועג אַריין.

V. דער באַרג-דורכגאַנג.

די גאַנצע נאַכט זינען די קינדער געשמאַק געשלאָפן.
אינדערפרי האָט זיי דער אַלטער פּאַסטער אופגעוועקט.
— שטייט אוף, קליינינקע העלדן, — האָט ער געשריגן, —
די זון קוקט שוין פון יענער זייט באַרג ריג, און ס'איז
שוין אַמך צייט גיין.

סעפי און לענעלי האָבן זיך אַוועקגעזעצט, געריבן די
אויגן און א לאַנגע צייט האָבן זיי ניט געקענט פאַרשטיין,
ווי זינען זיי און ווי קומען זיי אַהערצו. דערנאָך האָבן זיי
זיך דערמאַנט, זינען זיי אַראָפּגעשפרונגען פונעם היי און
זינען אַרויסגעלאָפן אין הויף. זיי האָבן זיך איינגעוואָשן אינעם
באַרג-טיכל, וואָס איז געלאָפן לעבן שטוב.

זיי האָבן באַלד אויסגעמאַלקן די ציגן. אָפּגעגעסן אָב-
בייסן, און אזוי די קינדער האָבן זיך געלאָזט איינע אַליין
אין דער וויסטער, געפערלעכער ריזע, איז שוין די זון
געשטאַנען גאַנץ הויך.

דער אַלטער פּאַסטער האָט זיי איינגעבונדן פרויט מיט
קעז אָפּנבייסן. לענעלי האָט צוגעבונדן דאָס פּעקעלע
אָפּ איר אַלפּינישן שטעקן. און סעפי האָט א רוף געטון
בעלאָן, ער זאל צונויסקלייבן די ציגן. נאָר די ציגן זינען
געווען אזוי צופרידן מיט דעם זאַפטיקן גרינעם גראָז,

אז זיי האָבן גאָר. קיין כײַשעק ניט געהאַט פאַרלאָזן די
פאַשע. זיי האָבן זיך געשפּילט, געשפּרונגען און זיך גע-
שטעלט אָף די הינטערשטע פּיס און זיך געבוטשקעט מיט
די הערנער. ס׳האַט געווינערט ניט קיין ביסעלע, ביז ס׳ע-
פּין מיט בעלאָן האָט זיך אַינגעגעבן זיי צוגרייטן אין וועג
אַרײַן.

דער אַלטער פּאַסטער האָט געוואָלט אַביסל-באַלייטן די
קינדער, האָט ער אויסגעמאַלקן זייער פּרי זינע בעהיימעס,
און איצט האָט ער איבערגעלאָזט די טשערעדע אָף זײַן
אַלטן הונט און האָט דורכגעפירט די קינדער אַראָפּ מיט דעם
באַרג-שטעגל.

די פּרימאַרגנדיקע לופט איז געווען אַזוי לויטער און
פּריש, די זון האָט אַזוי ליכטיק געשיינט איבער די שניי-
באַדעקטע בערג, אז די קינדער האָבן קימאַט פאַרגעסן,
וואָס פאַר אַ געפאַר עס שטייט זיי פאַר אָף דעם אומבאַ-
קאַנטן וועג. ס׳האַט זיך אויסגעוויזן, אז אין אַזאַ ווינדער-
לעכן, שיינעם טאָג קען קיין שום עלעכטס ניט פאַרקר-
מען.

זיי האָבן זיך פּריילעך געזעגנט מיט דעם אַלטן גוטן
פּאַסטער. ער האָט זיך שוין געמוזט אומקערן צוריק צוזײַן
טשערעדע.

פון דעם אָרט, וווּ זיי האָבן זיך אָפּגעשטעלט, האָבן זיי
דערזען די סטעזשקע, וואָס האָט זיך אַראָפּגעלאָזט אַראָפּ
אין אַ לאַנגן, שמאַלן טאָל, אַ פאַרקלעמטן צווישן הויכע
פעלזן. די סטעזשקע איז געווען ענלעך אָף אַ דין ס׳ע-
דימל, וואָס האָט זיך געדרייט דורך וועלדער, איז געלאָפּן
פאַרבײַ וואַסערפאַלן און האָט זיך אַראָפּגעלאָזט אַלץ נידע-

דיקער און נידעריקער, ביז זי איז פארשוונדן געוואָרן
ערגעץ ווייט, ווייט פא א קליין דערפעלע מיט א ווייסן
קלויסטער-טורעמל.

דער אלטער האָט זיי אָנגעוויזן אָפן וועג.

— גייט מיט דער סטעזשקע און איר זאָלט געדענקען
פיערן פון ליוצערן, — האָט ער זיי געזאָגט, — איר האָט איצט
א געלעגנהייט פאָוויזן, אז איר זינט אויך העלדן. האָט
פאר גאַרנישט קיין מוירע, וועט זיין רעכט.

ער איז געשטאַנען אָף א פעלז און האָט זיי נאָכגע-
קוקט, ביז זיי האָבן פאַרקערעוועט אין א זייט און ער האָט
זיי שוין מער ניט אַרויסגעזען, ערשט דענסטמאָל האָט ער
זיך צוריק אומגעקערט צו זינע פעהיימעס.

ס'איז איבערגעגאַן א שאָ, און די קינדער האָבן לעבע-
דיק געשפּאַנט איבער דער סטעזשקע.

— ס'איז גאַרניט שווער, — האָט סעפי געזאָגט, — מיט
דעם דורכגאַנג איז אפילע גרינגער גיין איידער מיט
אונדזערן. ס'אַראַ נאַראָנים זינען מיר געווען, וואָס מיר
האָבן מוירע געהאַט.

זיי זינען אזוי געווינט געווען קלעטערן אָף געפער-
לעכע ערטער, אז ווען די סטעזשקע האָט זיי אין א מינוט
אַרום אַרויסגעפירט צו אַן אָפגעריסענעם פעלז, וואָס איז
געהאַנגען איבער א באַרג-שטראָם, האָבן זיי זיך ניט דער-
שראָקן. נאָר צופיסלעכווייז זינען זיי געוואָרן מיט און
דער וועג האָט זיי געבראַכט אין א פינצטערן וואַלד, וווּ
די זון האָט זיך קאַס-קאַס דורכגעשלאָגן דורך די ברייטע
צווייגן, און נאָר העלע פלעקן שיינן זינען געפאַלן אָף די
ביימער.

— איך האָב ניט ליב קיין וואָלד, — האָט לענעלי גע-
זאָגט. זי האָט אַביסעלע געציטערט, און זיך אומגעקוקט
אָף צוריק. — ס'דאַכט זיך אויס אַלע מאָל, אַז ס'קאָן זיך דאָ
מיט דיר עפעס טרעפן.

— וואָס קען זיך טרעפן? — האָט סעפּי געפרעגט, און ער
איז אויך געוואָרן אַביסעלע אומרויק.

— דו ווייסט ניט, — האָט לענעלי געענטפערט, — אַלערליי
ריון, דראַקאָנעס און קאַרליקעס.

— פּע, — האָט סעפּי געענטפערט מיט ביטל, — מיידלשע
פלוידערײַען. פאַרשטייט זיך, אַז איך גלויב ניט אין אַזוינע זאַכן.

— אַט האָסטו דיר, — האָט לענעלי א געשרײַ געטון, —
פאַראַן אַפּילע דערוואַקסענע מענטשן, וואָס גלויבן אין דעם.

— פּע, — האָט סעפּי נאָכאַמאָל געזאָגט, און קעדייַ באַ-
ווייזן, אַז אַט די אַלע רייד הייבן אים ניט אָן צו אַרן,

האָט ער אָנגעהויבן פּיפּן. נאָר לענעלי האָט באַמערקט, אַז
שטילערהייט קוקט ער זיך אויך אום אַלע ווילע אָף צוריק.

דערווייל איז דער וועג געוואָרן שווערער. די סטעזש-
קע האָט זיך געדרייט אין אַלע זיטן, און ברוינע סאָסנע-

נאָדלען האָבן זי ערטערווייזן אינגאַנצן פאַרשאַטן, און ס'איז
שווער געווען זי צו געפינען.

די קינדער האָבן זיך אָפטער אָנגעהויבן אַרומקוקן. זיי
האָבן געזוכט קאַרליקעס און ריון אונטער די סאָסנעס און
דערווייל האָבן זיי אַלעמאָל פאַרלוירן די סטעזשקע.

איינמאָל האָבן זיי דערהערט איבער זיך א שטאַרקן
שאַרי, און עפעס א פּויגל איז דורכגעפּלויגן לעבן זייערע
קעפּ. זיי האָבן זיך אַזוי דערשראָקן, אַז זיי האָבן גע-
נומען לויפן און האָבן שוין גאַרנישט געקוקט אַסן וועג.

בעלאָ האָט זיך אויך דערשראָקן און האָט אָנגעהויבן פילן,
און די ציגן האָבן זיך אויך איבערגעשראָקן און זינען זיך
צעלאָפן אין אלע זייטן.

אז די קינדער האָבן זיך אָפגעשטעלט, איז זיי שווער
געווען צונויפקלייבן די ציגן. זיי זינען פאַרלאָפן אַלקוויי-
טער און ווייטער. בעלאָ איז געפלויגן נאָך זיי, און די קינד-
ער האָבן שוין אויך געמוזט נאָכלויפן. זיי זינען גע-
שפרונגען איבער פעלדן און שטיינער. זיך געשטרויכלט
אין וואַרצלען און זינען געלאָפן אזוי לאַנג, ביז זיי האָבן
פאַר זיך דערזעען א דורכלויכט אין וואַלד. אין א מינוט
ארום האָבן זיי דערזעען, אז זיי שטייען אָף א ראַנד פון אן
אָפגרונט. ס'האָט זיך פאַר זיי געעפנט אן אויסזען אָפן
טאַל, וואָס איז געלעגן ווייט אין דער נידעריק אונטער זיי.
די ציגן האָבן טרויעריק געמעקעט און האָבן זיך צונויפ-
געקופעט אָפן ראַנד פונעם פעלד. בעלאָ איז געזעסן מיט
אן אַרויסגעשטעקטן צונג און האָט געקוקט, וואָס קומט
דאָ פאַר.

סעפי און לענעלי זינען געשטאַנען פאַרקאַרענע און
האָבן ניט געוויסט וואָס טון.

— דאָס איז דיין אַרבעט, — האָט סעפי געזאָגט. — מיר האָבן
פאַרלאָרן דעם וועג, און דו ביסט אין דעם שולדיק. ווען
מיר זאָלן געווען טראַכטן וועגן פיערן און ניט וועגן דינע
אלטע באַרישע ריזן און קאַרליקעס, וואָלט דאָס זיך ניט
געטראָפן.

— דו האָסט זיך דאָך אויך דערשראָקן אזוי ווי איך. —
האָט לענעלי געענטפערט, — און דו דאַרפסט ניט אַרויסוואַל-
גערן די גאַנצע שולד אָף מיר אליין. אז דער פויגל

איז דורכגעפלויגן איבער אונדזערע קעפ, האָסטו אָנגע-
הויבן שפּרינגען פּונקט אזוי גיך ווי איך.

סעפי האָט געפילט, אז ס'איז אַן עמעס, האָט ער גוט-
מוטיק געענטפערט:

— גוט, ס'איז ניט קעדיג זיך קריגן, מ'דארף בעסער
פאַטראַכטן, ווי אזוי פאַרטרייבן די ציגן צוריק אָף דער
סטעזשקע.

ער האָט אַרויסגענומען זאַלץ פון קעשענע, אזוי ווי
פריץ האָט אים געלערנט, אויסגעצויגן די האַנט און אָנגע-
הויבן פאַוואָלי צוצוגיין צו די ציגן. נעני האָט אויסגעצויגן
צו אים דעם האַלדז, נאָר איידער זי האָט נאָך דערזעען, וואָס
ער האַלט אין האַנט, איז ווידער געוואָרן עפעס א גער-
דער, דערנאָך האָט זיך דערהערט א שרעקלעכער געשריי
פּונקט איבער זייערע קעפ. פון דעם פעלז, וואָס איז איי-
פער זיי געהאַנגען, האָט א ריזיקער גאַלדענער אַדלער זיך
אוואָרף געטון גלייך אָף די דערשראָקענע קינדער און אָף
די ציגן, און מיט זינע שרעקלעכע נעגל האָט ער אָנגע-
כאַפט נעני פאַר דער פלייצע און האָט זיך געמאַטערט זי
אופהייבן אין דער לופטן. עטלעכע מינוט האָט די ציג זיך
געהוידעט איבערן ברעג פעלז, ווייל דער אַדלער האָט
אומזיסט געשלאָגן מיט זינע ריזיקע פליגל און האָט ניט
געקאָנט אופהייבן די שווערע ציג.

סעפי האָט זיך א וואָרף געטון פאַרויס, האָט זי אָנגע-
כאַפט פאַרן וויידל און האָט זי גענומען שלעפן צו זיך.
לענעלי האָט זיך א וואָרף געטון העלפן סעפין. זי האָט
זיך אָנגעכאַפט פאַר זיין העמדל און, קוויטשענדיק ווי א
ווילדע קאץ, האָט זי מיט אלע קויכעס געהאַלטן דעם בר-
ר-

דער בעלאָ האָט מעשוגענערוויז געבילט, און די איבעריקע
ציגן האָבן זיך מיט אַ מעקעריי צעשאַטן איבערן
וואַלד.

די פאַרווונדעטע און צעבלוטיקטע נעני האָט זיך אַראָפּ
געלאָזט אָף דער ערד.

דער ריזיקער פויגל איז אַוועקגעפלויגן אָף זײַן פעלזן
שפיץ, און די קינדער זײַנען געלאָפן זיך באַהאַלטן אונטער
די בײַמער, שלעפנדיק נענין מיט זיך.

זײ האָבן קײן צײט ניט געהאַט זיך אַפילע צוועצן
אַביסל און קומען צו זיך פונעם דערשרעק, ווייל די
ציגן זײַנען זיך צעלאָפן אין אַלע זײַטן, און ס'איז געווען
שווער זײ צונויפקלייבן. בעלאָ-האַט אַליין ניט געוויסט:
וויזן דאַרף ער זײ טרײַבן, און די ציגן האָבן זיך געוואָרפן
פון אײן אָרט אַפן אַנדערן.

ס'האַט געדויערט זײער לאַנג, ביז די קינדער האָבן
צונויפגעקליבן די טשערעדע און האָבן זי אַוועקגעטריבן
טיף אין וואַלד, זײ זאָלן זײַן וואָס ווײַטער פון דעם געפער-
לעכן פעלז.

זײ זײַנען אָנגעקומען צום קליינעם באַרג-טײַכל, וואָס
איז געלאָפן אין וואַלד.

די ציגן האָבן זיך אָפגעשטעלט טרינקען, און
די קינדער האָבן גענומען באַטראַכטן נענין. איר
פליצע איז געווען צעריסן און פאַרבלוטיקט. נאָר די
וונדן זײַנען געווען ניט קײן ערנסטע.

— מ'דאַרף לאָזן די ציגן זיך אַפרוען אַביסל, — האָט סעפּי
געזאָגט. — קײן גוטע פאַשע האָבן זײ דאָ ניט, אָבער זײ קאָ-
נען זיך דאָ גוט אָנטרינקען, און מיר וועלן דערווייַל אומ-

עסן אונזער אנבייסן. דערנאך דארף מען גיין זוכן די
וויסטע סטעזשקע.

זיי האבן זיך צוגעזעצט אָף א שטיין, און לענעלי האָט
צעפונדן דאָס פּעקעלע מיט אַנבייסן, וואָס דער פּאַסטער
האָט זיי מיטגעגעבן.

— ס'איז מאָדנע, אַיאָ?—האָט זי געזאָגט, דערלאַנגענ-
דיק סעפּין א שטיקל קען.—איצט האָב איך שוין ניט אַזוי
מורע אַזוי ווי פּריער פאַרן אָדלער, און די?
— איצט האָב איך שוין אויך קיין מורע ניט,—האָט סע-
פי א פּאַרכידעשטער א געשריי געטון.

— סעפי,—האָט לענעלי ערנסט געזאָגט,—עפּשער זיי-
נען מיר שוין איצטער אויך אַזוינע העלדן, אַזוי ווי פּיער
פון ליזערן, און קיינער ווייסט אפּילע ניט?
סעפי האָט זיך אַביסל פּאַרטראַכט און האָט געענט-
פערט:

— וואָדען? פּאַרשטייט זיך, אַז מיר זינען העלדן. מיר
האָבן זיך דאָפּקע דערשראָקן, אָבער מיר האָבן דאָך געטון
אַלץ וואָס מ'דאַרף. ס'זיין, איך בין צופּרידן.—ער האָט אָפּ-
געזיפּצט און גענומען קינען דעם ברויט. דערנאָך האָט ער
געמאָלדן מיט גרויסקייט:

— פּאַרשטייט זיך, איצט אַז מיר ווייסן, אַז מיר זינען
עמעסע העלדן, דאַרפן מיר שוין פאַר גאַרנישט ניט מורע
האָבן. אַזוי דאַרף זיין.

לענעלי האָט ניט זיכער אָף אים א קוק געטון.
— איך האָב מורע,—איך וועל זיך נאָכאַמאָל דער-
שרעקן, אויב מיר וועלן ניט געמינען דעם וועג.—האָט זי
געזאָגט.—מיר קענען נאָך דאָ שטאַרבן, און דערנאָך וועט

עפעס א יעגער געפינען אונדזערע צעשאטענע ביי-
נער.

די אויגן האָבן זיך איר אָנגעגאַסן מיט טרערן. און זי
האַט אָנגעהויבן כליפען.

— זע נאָר, — האָט סעפי א געשריי געטון, און האָט א
קוק געטון אָף איר מיט א בייזער, — העלדן טוען דען אַזוי?
איך זאָג דיר, אַז מײַנע ביינער וועט מען דאָ ניט געפינען.
איך וועל זיך אַראָפּלאָזן מיט די ציגן פון דעם באַרג און
דו אויך. אָט וועסטו זען!

— גוט, — האָט די העלדן געענטפערט. — כ׳האַב זיך דאָך
נאָר פאַרגעשטעלט.

— גוט, גוט, — האָט סעפי אַ בורקע געטון. — כ׳בעט דיך
זאָלטט שוין מער זיך ניט פאַרשטעלן אַזוינע זאַכן. בעסער
טראַכט עפעס צו, ווי אַזוי געפינען דעם וועג און אָנקור-
מען ערגעץ אָף וועטשערע, קעדיי מאַרגן זײַן אינדערהיים.
אין דער מינוט איז אים אײַנגעפאַלן א נײַער גליקלע-
כער געדאַנק.

— ס׳אַראַ נאָר איך בין, — האָט ער א געשריי געטון. —
פאַרוואָס איז מיר דאָס פריער ניט אײַנגעפאַלן? אָט דאָס
טײַכל לויפט דאָך אַראָפּ-א-באַרג, קענען מיר דאָך גיין
גלייך מיטן טײַכל און אָנקומען אין טאָל אַרײַן.
— טאַמער וועלן מיר אָבער אַרויס ווײַט פונעם דאָרף,
ווי דער פאַסטעך וווינט. מיר דאַכט, אַז בעסער איז גע-
פינען די סטעזשקע.

— גיכער קען מען זי געפינען, אויב מיר וועלן גיין
מיטן טײַכל, — האָט סעפי געענטפערט און האָט אָנגעהויבן
סייטן אָף זײַן האָרן. — אויב מיר וועלן ניט געפינען דעם

דארף, וועלן מיר געפינען אן אנדערן. איך וועט זיך מיט
דיר, אז אומעטום זינען דא גוטע מענטשן.

די טשערעדע האט זיך געלאזט אין וועג אריין. דאס
טיכל איז געלאפן אין א טיפן שפאלט צווישן די פעלזן,
ארום טיכל האבן זיך געוואלגערט ביימער, וואס דער
שטראם האט ארויסגעריסן. אין אנדערע ערטער איז דאס
טיכל געווען פארקלעמט צווישן פעלזן און האט גע-
קאכט, און ערטערוויז האט זיך דאס צעגאסן ווי אן אָזערע.
און ווידער שטארק געלאפן צווישן קושטשעס און פעלזן, ווי,
סוואַלט זיך געיאַגט גיבער אַנקומען צו דער אָזערע אין טאָלן
די טשערעדע האט זיך לאַנגזאַם געשלעפט פאַרויס, און
אלע רעגע זינען זיך די ציגן צעלאָפן זוכן גראָז און מיהאַט
זיי באַדאַרפט צונויפקלייבן.

מיטאַמאַל איז די קינדער ליכטיק געוואָרן אין די אויגן.
זיי האָבן דערזעען א דורכלויכט צווישן ביימער. זיי האָבן
פריילעך זיך א וואָרף געטון פאַרויס, און צו זייער גרויס
שרעק האָבן זיי דערזעען. אז דאָס טיכל פאַלט דאָ אַראָפּ,
ווי א וואַסערפאַל, פון א צוואַנציק מעטער די הייך.
סעפי און לענעלי האָבן שוויגנדיק געקוקט אָף דער
נייער שוועריקייט.

ווייט אונטן, אינעם גרינעם טאָל האָבן זיי געזעען קליינע
ווייסע פלעקן. דאָס זינען געווען באַזונדערע פערמעס און
א פיצל דערפעלע, אינגאַנצן אין גרינס, לעבן ברעג פון א
ברייטן באַרג-שטראָם. פּונווייטן האָבן זיי געזעען דעם גלע-
טשער, וואָס דער באַרג-שטראָם איז פון אים געלאָפן. דער
גלעטשער האט זיך אויסגעצויגן צום טאָל און איז געווען
פאַרקלעמט צווישן פעלזן.

— אלעמאל ווען מיר מינען שוין, אז מיר האָבן גע-
פונען דעם וועג, פאלן מיר אַרײַן אין אַן ערגערער צאָ-
רע. — האָט זיך געקלאָגט לענעלי. — דאָ קענען מיר זיך ניט
אַראָפּלאָזן, און אפילע ווען מיר וואָלטן געקאָנט, וואָלטן
מיר געמוזט איבערגיין איבערן גלעטשער.

— ער איז גאַרניט אזאָ ברייטער, — האָט סעפי געזאָגט
— דאָס דאַכט זיך נאָר אזוי פונדערווייטן, — האָט לע-
נעלי דערווידערט.

סעפי האָט זיך אַרומגעקוקט. סרעכטס ביזן סאַמע שפיץ
וואָלדן האָט זיך געצויגן דער וואָלד. גלייך פאַר זיי איז
געווען אַן אָפּגרונט, און לינקס האָט גערוישט דאָס טיכל
און זיך געטראָגן איבער שטיינער און נפּעלזן.

— מיר וועלן איבערגיין, — האָט סעפי געזאָגט פעסט.
ער האָט אוועקגעטריבן די ציגן צו דעם אָרט, וווּ מ'האָט
געקאָנט אַריבערגיין דאָס טיכל. אין עטלעכע מינוט אַרום
זיינען שוין אלע געווען אָף יענערן זייט טיכל און האָבן
אָפּגעטרייסלט פון זיך די וואַסער.

— איך וועל צוגיין צום ברעג פון יענעם פעלז, — האָט
סעפי געזאָגט, — און דון וועסט מיר נאָכגיין מיט די ציגן.
איך בין זיכער, אז דאָ וועלן מיר געפינען אַן אָרט, וווּ
מ'קאָן זיך אַרײַנגיין. איך וועל טרובען, זאָלסט וויסן וווּהיין
גיין.

מיט די ווערטער איז ער פאַרשווונדן געוואָרן אין
וואָלד, און לענעלי האָט געטריבן פאַר זיך די ציגן און
איז אים נאָכגעגאַן. זיי האָבן זיך צוגעהערט צום רויש פון
נעם וואַסערפאַל און האָבן זיך געמאַכט א וועג אין די
קושטשעס, איבער פעלזן און באַ אַפּריטן, געזוכט די גאַנ-

צע ציט א מעשופעדיקן בארג-אראפ און ניט געקענט
געפינען.

פלוצלינג האט לענעלי דערהערט סעפיס א פריילעכן
סיגנאל. זי האט גיך גענומען טרייבן די ציגן און האט
דערזען, ווי סעפי שטייט אפן ברעג וואלד און קוקט אף
א ברייטן מעשופעדיקן בארג-אראפ. דער וואלד איז געווען
הינטער זיי, און פאר זיי זיינען געלעגן גרינע מעשופע-
דיקע לאנקעס, באוואקסענע מיט בלויזע היאצינטן און מיט
גאלד-קווייטן.

די ציגן זיינען שיר ניט מעשוגע געווארן, אז זיי האבן
דערזען די זאפטיקע פאשע, און דער אלטער בעלאָ האט
זיך אנידערגעזעצט אף די הינטערשטע פיס און האט גוט-
מוטיק אלעמען באטראכט, כאטש ער איז אליין אויך גע-
ווען גוט הונגעריק. די קינדער זיינען געווען אזוי אינגעמידט
אז זיי האבן זיך א וואָרף געטון אף דער ערד לעבן בעלאָן.
איצט, אז זיי זיינען שוין ארויס פון אלע סאקאָנעס,
האט זיך זיי אויסגעוויזן, אז דער וואלד איז גארניט אזא
געדיכטער און אזא שרעקלעכער. אין עטלעכע מינוט ארום
איז סעפי אופגעשטאָנען און האט אָנגעהויבן באַטראַכטן
די גאַנצע געגנט, וואָס איז געלעגן פאַר אים. ער האָט א
קוק געטון אָף די מעשופעדיקע זייטן באַרג, וואָס האָבן
זיך אַראָפּגעלאָזן צום גלעטשער און צום טייך.

— מיר מוזן די מעניע בייקומען, — האט ער געזאָגט צו לע-
נעלין, און האט איר געוויזן אפן גלעטשער און אפן טייך. —
קײן אַנדער אויסגאַנג איז נישט. אז מיר וועלן זיך אַראָפּ-
לאָזן, וועלן מיר מוזן אַריבערגיין אָדער איבערן שטראָם,
אָדער איבערן גלעטשער.

— איבערן שטראם קאנען מיר ניט אריבערגיין. — האָט
לענעלי געענטפערט. — מיר ווייסן ניט, ווי טיף ער
איז.

— אויב אזוי, וועלן מיר מוזן אריבערגיין איבערן גלע-
טשער, — האָט סעפּי געזאָגט. — איך בין צופרידן, וואָס די ציגן
האָבן דאָ אַפּיסל איבערגעכאַפּט, נאָר ס'איז בעסער, אַז מיר
זאָלן גיין פּאַלד, וואָרעם ס'ווערט שפּעט, און אויב ס'וועט
זיך אונדז אַינגעבן אַריבערגיין, וועלן מיר געוויס אַנקור-
מען צו יענעם שטיבעלע נאָך אַידער ס'וועט פינצטער
ווערן. — ער האָט באַוויון מיט דער האַנט אַף אַ קליינינקן
פלעק פּונדערווייטן.

— אוי, ליבינקער, — האָט לענעלי אַ געשרי געטון און
האָט אויסגעווישט די טרערן פּון די אויגן. — דאָס הייסט
דאָך גיין אַף אַ זיכערן טויט. לאַמיר זיך פּאַרשטעלן, אַז
מיר וועלן אַינגעזונקען ווערן אין אַ שפּאַלט אַפּן גלע-
טשער.

— כּי האָב נאָך אין לעבן ניט געזעען אַזאַ מענטש, וואָס
זאָר זיך פּאַרשטעלן אַלערדיי צאָרעס אזוי ווי דו. „לאַמיר
זיך פּאַרשטעלן, אַז מיר וועלן אַינגעזונקען ווערן“... לאַמיר
זיך בעסער פּאַרשטעלן, אַז מיר וועלן גליקלעך איבערקור-
מען מיט אונדזערע ציגן אַלע מעניעס, און לאַמיר זיך פּאַר-
שטעלן, אַז אין יענעם פּערמעריש שטיבל איז דאָ אַ גוטע
פּרוי, וואָס וועט אונדז אָנהאַדעווען און בעלאָן אויך, דאָ-
מיר זיך פּאַרשטעלן, אַז זי וועט אונדז געבן... וואָס וואָל-
טטו בעסער פּון אַלץ געוואָלט אַף וועטשערע, לענעלי?
— א. — האָט לענעלי אַ געשרי געגעבן, — זופּ מיט לאַט-

קעס.

— גו, אויב אזוי, ריר זיך, —האָט סעפי געזאָגט. —אז מיר
וועלן בלייבן דאָ, וועלן מיר גאָר גאָרנישט ניט באַקומען.
גאָרנישט מיט נישט!

לענעלי האָט זיך אופגעכאַפּט פון דער ערד, און זיי
האָבן זיך געלאָזן גיין.

אי א האַלבער שאַ אַרום זינען זיי אָנגעקומען צום ברעג
פונעם גלעטשער. דאָ האָט סעפי אָנגעהויבן קאָמאָדעווען.
— איך וועל גיין אָף צופריער, —האָט ער געזאָגט, ווי
א פירער. נאָך מיר וועלן גיין די ציגן און דערנאָך —דו מיט
בעלאָן. דו דאַרפסט אויסרעכענען יעדן טראָט און טאַפן
מיטן שטעקן דעם אייז, זאָלסט זיכער זיין. אז ער האַלט
זיך שטאַרק. אויב ניט, קענסטו נאָך אַרופגיין אָף א שפּאַלט.
וואָס איז פאַרצויגן מיט אייז, און אַרײַנפאַלן אונטערן אייז.
— כיוועל זיך היטן, —האָט לענעלי געזאָגט.

— גו גוט, קום, —האָט סעפי א געשרי געטון. —מיר
דאַכט זיך, אז איך הער שוין דעם רייעך פון לאַטקעס.
די קינדער האָבן גוט געוווּסט די סאַקאַנעס פון א
גלעטשער. דאָס איז געווען ניט פאַשעט א פאַרפרוירענער
טייך, אָף וועלכן מ'קאָן זיך גליטשן אָף גליטשערס. דאָס
איז געווען א גרויסע מאַסע אייז און פעלזן, פאַרקלעמט
פון אַלע זייטן, פול מיט שפּאַלטן, לעכער און גריבער,
וואָס האָט זיך לאַנגזאַם, ניט צו באַמערקן, גערוקט אַראָפּ
אין סאָל אַרײַן. אונטערן גלעטשער איז פון צעגאַנגענעם
אייז און שניי געוואָרן א טייך. ער האָט זיך סטרימקע גע-
טראָגן אונטערן אייז, און דאָרט וווּ דער גלעטשער האָט
זיך געענדיקט, איז ער געלאָפן פאַרגאַראָפּ צו דער אַזערע.
וואָס איז געלעגן ערגעץ ווייט אין דער נידעריק.

אפילע די ציגן האָבן געפילט די געפאר פון אזא ריזע
איבערן גלעטשער, צו דעם האָט זיך זיי נאָך ניט געגלוסט
אוועקגיין פון דער זאפטיקער גראַז אָף דער לאַנקע, און
די קינדער איז ניט גרינג אָנגעקומען זיי אראָפּטרייבן אָפּן
גלעטשער.

סעפי איז געגאָן און האָט געטרובעט אין האָרן, קעדיי
שטארקן דעם אוילעם. ער האָט געטאָפּט מיטן שטעקן אָף
יעדער טראָט און האָט זיך אלעמאָל אָפּגעשטעלט וואַרטן
אָף די איבעריקע. זיי זיינען שוין דורכגעגאָן קימאָט א
האַלבן גלעטשער. פּלוצלינג האָט זיך סעפי אָפּגעשטעלט
און האָט א געשריי געטון צו לענעלין, אז זי זאָל זיך אויך
אָפּשטעלן און פאַרהאַלטן די ציגן.

גלייך פאַר זיי האָט זיך געצויגן א גרויסער אָפענער
שפּאַלט. דער טייך פון איז האָט דאָ געפּלאַצט, און אז
עמעצער וואָלט אַהער אַרײַנגעפּאַלן, וואָלט ער שוין פּונ-
דאָנען קיינמאָל קיין לעבעדיקער ניט אַרויס.

דאָ איז געווען די גרעסטע געפאר און די שווערסטע
מעניע, וואָס זיי האָבן ביז אַהער באַגעגנט אָף זייער וועג.
איין מינוט איז אפּילע סעפי געבליבן אָפהענטיק און האָט
געמיינט, אז זיי וועלן זיך מוזן אומקערן צוריק און ער-
געץ אַנדערש איבערגיין איבער דעם טייך פון איז אָדער
איבער דעם שטראָם. ער האָט א געשריי געטון צו לענע-
לין, זי זאָל זען איינהאַלטן די ציגן, און אליין האָט ער פאַר-
קערעוועט לינקס און איז אוועק אַרום מיטן גלעטשער באַ-
דעם ברעג פונעם שפּאַלט.

וואָס ווייטער ער איז געגאָן, אַלץ שמעלער איז געוואָרן
דער שפּאַלט, נאָר ער האָט זיך צעצווינגט אָף עטלעכע

קלענערע שפאלטן. דער איינציקער אָרט, וווּ זיי האָבן גע-
קאָנט אַריבערגיין. איז געווען א שמאָל, ניט זיכער בריקל
פון אייז, וואָס האָט זיך געדרייט איבער די אלע שפאלטן.
אפילע באַ סעפּין איז דאָס בלוט פאַרגליווערט געוואָרן, אז
ער האָט אַראָפּגעקוקט אין דער טיפעניש פון שפאלט. די
ווענט פון אייז האָבן געגלאַנצט מיט בלויע און גרינע קאָ-
לירן און ס'האָט זיך געדרייט דער קאָפּ, קוקנדיק אָף זיי.
— האָב אינזינען פיערן און גיי און שטאַרק זיך!—האָט
ער א געשריי געטון צו לענעלין און מער האָט ער ניט
גערעדט. ער האָט זיך געלאָזט גיין איבערן בריקל פון
אייז.

לענעלי האָט שוין קיין אַנדער בריירע ניט געהאַט און
האָט געמוזט נאָכגיין. אפילע די ציגן, וואָס האָבן געהאַט
אזעלכע פלינקע פיס, האָבן געוואָלט אויסמירן אָט דעם-
דאָזיקן געפערלעכן איבערגאַנג, און בעלאָ האָט זיך גע-
קווענקלט, צי ער זאָל אַרומגיין אָף אָט דעם בריקעלע פון
אייז, און האָט אָנגעהויבן הוילן.

— זאָלסט גיין פונקט אָף מינע טריט,—האָט סעפי א
געשריי געטון צו לענעלין.

זי האָט פאַרהאַלטן דעם אָטעם, האָט פעסטער צוגע-
האַלטן איר אלפינישן שטעקן און איז אַוועק פאַרויס.

— קוק ניט אין שפאלט אַרײַן! קוקן נאָר אַפּן בריקל,
בעייס דו וועסט גיין,—האָט איר סעפי געוואָרנט.

ער איז פאַרויכטיק געגאַן און געטאַפּט דעם אייז באַ יעדער
טריט. אינגיכן איז ער שוין געשטאַנען אָף יענער זײַט. ער
האָט זיך אָפּגעשטעלט און מיט א פאַרכאַפּטן אָטעם האָט
ער געקוקט, ווי די ציגן רוי, זיך פאַוואָלי און פאַרויכטיק

איבערן בריקל. און אז לענעלי און בעלא האָבן דערגרייכט
די צווייטע זײַט, האָט ער זיי פריילעך אַרומגענומען.
— איצט, — האָט סעפי א געשרי געטון, — וועט זיך שוין
מיט אונדז גאַרנישט ניט טרעפן, און באלד וועלן מיר וויי-
דער זײַן אפן גרינעם גראָז.

זיי האָבן גרינג אויסגעמיטן די קלענערע שפּאַלטן, און
אינגיכן זײַנען זיי ווידער געווען אַף פעסטער ערד און
האָבן אַרומגעקלעטערט אַף די פעלזן, וואָס נאָ דעם
גלעטשער.

אפילע בעלא האָט, אפּאַנים, פאַרשטאַנען, אז סײַזו שוין
א סאָך צו זייערע מאַטערנישן. ער האָט געבילט, געמאַכט
קרייזן אַרום דער טשערעדע און זיך געוואָרפן אַף די
קינדער, און האָט זיי נאָר געוואָלט עמעצן א לעק טון אין
פּאַנים אַרײַן. זײַן ווײַדל האָט זיך פון סימכע געדרייט אין
אלע זײַטן. די ציגן האָבן זיך געריסן פאַרויס צום זאַפטיקן גראָז.
אינגיכן האָבן די קינדער דערזעען דאָס פערמעריש
היזל, וואָס איז פון א קלייניקן ווײַסן פלעק אויסגע-
וואָקס אַלץ גרעסער און גרעסער, וואָס ווײַטער זיי האָבן
זיך אַראָפּגעלאָזט אין טאָל. און אָט האָבן שוין אונדזערע
פאַרבלאַנדזעטע געקלאַפט אין טויער פונעם היזל. דער
טומל, וואָס נײַ ציגן האָבן אופּגעהויבן מיט זייער מעקען,
און דאָס הינטישע בילן האָבן אַרויסגערוּפן דעם פער-
מערס ווײַב צו דער טיר. א מינוט איז זיי געשטאַנען מיט א
קינד אַף דער האַנט און האָט געקוקט אַף די קינדער, אַזוי
ווי נעכטן דער אלטער פאַסטעך אפן באַרג.

— פּונדוואַנען האָט איר זיך גענומען אַהערצו? — האָט זיי
א געשרי געטון. — ווער זײַנט איר? וואָס דאַרפט איר דאָ?

לענעלי האָט שוין געעפנט דאָס מויל אָף ענטפערן, נאָר
אז זי האָט דערזעען דאָס ליבע פּאָנים פון דער פרוי און
דאָס פּיצל, וואָס האָט געוויגן דער מאַמעס גראָבן פּינגער.
האָט זי זיך דערמאָנט אין איר מאַמע און אין דעם פּיצעלע
ראָזעלי און אָנשטאָט זי זאָל ענטפערן, האָט זי זיך באַגאָסן
מיט טרערן.

די פרוי איז אַראָפּגעלאָפּן פון די טרעפּ, האָט אַרומגע-
כאַפּט לענעלין מיט דער האַנט, זי געגלעט איבער דער באַק.
און סעפּי האָט איר דערוויל דערציילט די גאַנצע געשיכטע.
אז ער איז געקומען צו דעם אָרט, ווי דער שניי-אַינפאַל
האָט זיי אָפּגעשניטן פון דער היים, האָט שוין די פרוי
אַליין פאַרשטאַנען דאָס איבעריקע. ניט איין מאָל האָט זיך
געטראָפּן, אז מענטשן פלעגן אזוי אומקומען אין די בערג.
— טאָ גייט גיכער אין שטוב אַרײַן. — האָט זי א געשריי
געטון. — און מער זאָלט איר ניט רעדן. איר זײַט מינעסטאַם
הונגעריק, ווי די וועלף. כיוועל אייך געבן עפעס אָפּעסן,
און דערנאָך וועט איר מיר קאָנען דערציילן וויפל איר
ווילט.

— זײַט אזוי גוט, — האָט לענעלי פאַרשעמט אַרויסגע-
רעדט, און האָט געווישט די טרערן. — עפּשער קאָנט איר
באַלד עפעס געבן בעלאָן, די ציגן האָבן געגעסן אַפּיסל
גראָז, און מיר האָבן געגעסן א שטיקל פרויט מיט קעג,
און בעלאָ האָט קיין איין שטיקעלע ניט פאַרזוכט א גאַנצן
טאָג.

— וואָס פאַר אַ ליב קינד דאָס איז, — האָט דעם פערמערס
פרוי א טראַכט געטון. — פריער פאַר אלעמען זאָרגט זי זיך
פאַרן הונט.

— נעם, אַט האָסטו אַ ביין, — האָט זי געזאָגט, — גיב בע-
לאַן, און דו גיי פאַרטרייבן די ציגן אין שטאַל, — האָט זי
געזאָגט צו סעפּין. — אז דו וועסט זיך אומקערן, וועל איך
איך געבן אַלץ וואָס איר האָט ליב, אַבי כּוועל נאָר האָבן.
— זײַט אַזוי גוט, — האָט סעפּי געזאָגט, און די אויגן
האָבן פאַ אים אָנגעהויבן גלאַנצן. — אויבן אַפּן באַרג, אז
מיר האָבן געבלאָנדזעט, האָבן מיר דערזען אַמער שטוב
און מיר האָבן זיך פאַרגעשטעלט, אז סיקען זײַן, מיר
זאָלן האָבן אַ וועטשערע זופּ מיט לאַטקעס.

— אַך, — האָט אַ געשרי געטון די פרוי, — זופּ מיט לאַט-
קעס! באַדד וועט ווערן פאַרטיק!

זי האָט אָפּגעגעבן דאָס קינד לענעלין און האָט זיך
גענומען אַרומדרייען אַרום קיך. זי האָט געקלאַפּט מיט די
טעפּ און מיט די קעסעלעך, צעלייגט פּיער און געקנאָטן
טייג.

צו סעפּי איז געקומען צוריק, האָט אים שוין פאַר-
שלאָגן דער רײַך פון לאַטקעס, און דער זופּ האָט געבול-
בעט אין טאַפּ.

אין פּינף מינוט אַרום זײַנען די קינדער שוין געזעסן
אין קיך באַם טיש. פון דער שיסל, וואָס איז געשטאַנען
לעבן זיי, האָט געשלאָגן אַ פאַרע, און זײער נײַער פּריַנט
האָט דערווייל געפאַקט גאַנצע בערג לאַטקעס.

דער פערמער אלייז איז געווען אין די הויכע אַלפּן מיט
זײַן טשערעדע. ער פלעג זיך אומקערן אַהיים נאָר אָף אַ
קורצער צײַט, ווען ער פלעג אַראַפּטראָגן די קעזן, וואָס
ער האָט אָנגעקאַכט אין די בערג. דער פרוי איז דאָ געווען
אומעטיק אײַנער אלייין, און זי איז זײער געווען צופּרידן

מיט אירע געסט, וואס זיינען געקומען צו איר אף נאכט.
זי האט געפלוידערט מיט די קינדער פון זייער מאמע.
האט זיי דערלאנגט לאטקעס אפן טעלער אזויפיל, אז זיי
האבן שוין מער ניט געקאנט אופעסן קיין איין שטיקעלע
ניט. דערנאך האט זי זיי געהאלפן אויסמעלקן די ציגן, און
אז די זון איז פארגאן, האט זי זיי געשיקט שלאפן, זיי
זאלן זיך גוט אויסרווען, ווייל ס'שטייט זיי דאך פאר אף
מארגן זייער א לאנגער וועג.

VI. נייע און אלטע פריינט.

מאָרגן אינדערפרי, אז די קינדער זינען אַרײַן אין קיך, האָבן זיי דערזעען. — ווי די פערמערשע גיסט אָן מילך אין דער פּאַלענטע (*). וואָס זי האָט צוגעגרייט אָף אָנפּײַסן, און סײַהאַט געשמעקט מיט ערשט אָפּגעקאַכטער קאווע. — זעצט זיך גיכער און עסט, — האָט זי געזאָגט און האָט זיי דערלאַנגט א באַנק צום טיש. — כײַהאַב אויסגעמאַקן אַייערע ציגן, זיי האָבן געגעבן זייער ווייניק מילך, נאָר סײַזו קיין כידעש ניט נאָך אזא שווערן טאָג, ווי זיי האָבן בעכטן געהאַט. א כידעש איז, וואָס זיי האָבן דאָס ביסעלע געגעבן. כײַהאַב אײַך צוגעגרייט קאווע, איר זאָלט זיך פילן קרעפטיקער אין וועג. סײַאַר אַ גליק, וואָס מיר האָבן היינט אזא שיינעם טאָג. מיר האָט זיך אויסגעוויזן, אז באַנאַכט איז געגאָן א רעגן. נאָר איצט איז אַפּן שפּײַך טונעם אַלטן פּילאַטוס ניטאָ קיין אײַן וואָלקנדל, און דאָס איז דער בעסטער סימען, אז סײַוועט זײַן א גוטער וועטער. דאָס פּיצל איז שוין געזעסן אָף א הויכן שטול לעבן טיש און האָט געקלאַפּט מיט א לעפל אין טיש. די קינדער האָבן זיך צוגעזעצט לעבן איר און האָבן זיך גיך אײַנגע-פּאַרעט מיט זייערע גרויסע שטיקער פּאַלענטע.

(* פּאַלענטע — קאַשע פון קוקורוזע-גרויסן.)

דעם פערמערס ווייב האָט טעגוויזן ניט געהאַט מיט
 וועמען אויסרעדן א וואָרט, און זי איז שטאַרק צופרידן
 געווען, וואָס זי האָט איצט מיט וועמען אַביסל צו פאַר-
 ברענגען. זי האָט דערציילט די קינדער פון אירע נאָזי-
 רים, פּעהיימעס און הינער, און ס'אַראַ סאָך היי האָט איר
 מאַן פאַראַיאַרן אַראָפּגעטראָגן אָף די פּלייצעס פּון די
 הויכע בערג-לאַנקעס, און וויפל קעזן ער האָפּט ברענגען
 אַהיים צום סאָף זומער. און אז די קינדער האָבן שוין אופ-
 געגעסן אַלץ, וואָס זיי האָבן נאָר געקאַנט, האָט זי זיי אַינ-
 געוויקלט עסן אַפּן וועג און האָט זיי אויסגעמאַלט יעדער
 קלייניקייט, ווי אזוי זיי דאַרפן גיין, זיי זאָלן קומען אין
 זייער דאָרף.

— ס'איז גאַרניט אזוי שווער, — האָט זי געזאָגט. — עמעס,
 ס'איז זייער ווייט, נאָר די גאַנצע צייט וועט איר גיין מיט
 א גלייכן וועג, און דאָרט וווּ די וועגן צעשיידן זיך, און
 איר וועט ניט וויסן, וווּהיין פאַרקערעווען, וועט איר אַלע
 מאָל טרעפן באַ וועמען צו פרעגן. אויב איר האָט זיך גע-
 קענט אַראָפּלאָזן אזוי ווייט פון די בערג און איינער אַליין
 איבערגיין איבערן גלעטשער, האָט איר שוין ניטס וואָס
 מוירע צו האָבן. נאָר גייט וואָס גיכער, מאַמעש דאָס האַרץ
 צעגייט, אז מ'דערמאָנט זיך, ווי אַינער מוטער מאַטערט
 זיך דאָרט ניט וויסנדיק, וואָס ס'טוט זיך מיט אַיך. זי האָט
 זיך צעקושט מיט די קינדער, און מיטן פּיצלס אַפּן האַנט
 האָט זי נאָכגעקוקט, ווי דאָס פאַרל טרייבט אַרויס די ציגן
 פון הויף און לאָזט זיך אַראָפּ אין ווייטן וועג אַהיים.
 זיי האָבן געדאַנקט די באַלעבאַסטע און האָבן די גאַנצע
 צייט זיך אויסגעקערעוועט און איר געמאַכט מיט די הענט.

זי האָט זיי אָפגעענטפערט. און דאָס פיצעלע האָט אויך
געמאַכט מיט די קליינע דאָזע הענטעלעך, ביז זיי זיינען
פאַרשוונדן געוואָרן פון די אויגן.

— מיר וועלן זיי קיינמאָל נישט פאַרגעסן, עמעס?—האָט
לענעלי געפרעגט.

— ניין.—האָט סעפּי הייס געענטפערט, זיי איז קימאַט
אַזאַ גוטע, אַזוי ווי אונדזער מאַמע, און זיי מאַכט אַזוינע
גוטע לאַטקעס! זאָג, עפּשער נישט?

זיי האָבן פאַרקערעוועט אָף צאָפּן און זיינען אַוועק
ווייטער.

וואָס ווייטער זיי זיינען געגאַנגען און וואָס ווינציקער
וועג ס'איז געפליבן, אַלץ אומגעדולדיקער זיינען זיי
געוואָרן.

פונעם פערמערשן שטיבל, ווו זיי האָבן גענעכטיקט,
ביז זייער דאָרף איז געווען א גוטע צוואַנציק מיל, און
נאָך איין מיל—פון זייער דאָרף באַרג-אַרום ביז זייער
שטיבל. נאָר פאַר שווייצאַרישע קינדער, וואָס זיינען גע-
ווינט געווען צו בערג, איז דאָס נישט שווער געווען.

זיי האָבן געוויסט, אַז די ציגן טאָר מען צו גיך נישט
טרייבן, אויב מזויל, אַז זיי זאָלן געפן מילך, און ס'איז שוין
געווען האַלבער טאָג, ווען די ציגן, די קינדער און דער
הונט זיינען צוגעגאַן צופוסנס פון זייער באַרג, און זיי
האָבן אָנגעהויבן דעם לעצטן באַרג-אַרום.

אַט האָבן די קינדער שוין דערזעען דעם דאָך פון זייער
שטוב. אַפן דאָך זיינען געווען אָנגעוואַלגערט שווערע
שטיינער, אַז דער ווינט זאָל אים נישט אַראָפּטראָגן.

דאס פארלן האט ניט געקענט אפרומן די אויגן פונעם
דאך. שפעטער אביסל האבן זיי דערזען די גאנצע שטוב,
די שטאל פאר בעהיימעס, א סטויג שטרוי אונטערן שטאל
פון זייער גארטן.

זיי האבן אויסגעקוקט די אויגן, טאמער וועלן זיי דער-
זען די באמע, נאך זיי האבן זיי איבערגעזען ניט געזען. זיי
האבן די קלענסטע באוועגונג איבערגעזען ניט באמערקט,
אפילע דאס ווינטל איז אפגעפאלן, און די ביימער האבן
זיך קיין ריר ניט געטון.

די קינדער זינען צוגעגאן אלץ געענטער און געענ-
טער, און צום סאך האבן זיי זיך שוין מער ניט געקאנט
איינהאלטן. זיי האבן זיך א לאז געטון לויפן און זיך אריין-
געריסן אין הויף מיט א קלינגען פון די ציגן-גלעקלעך,
מיט א בילן פון בעלאן און מיט פריילעכע געשרייען:

— מאמע, מאמע, ווו ביסטו, מיר זינען שוין אינדער-

היים!

נאך צו זייער גרויסן כידעש און פארדראם, האט זיי קיי-
נער ניט געענטפערט. די שטוב איז אזוי ווי אויסגעשטארבן.
די קינדער האבן איבערגעלאזן די ציגן מיט בעלאן און
האבן זיך געלאזט לויפן אין קיך אריין. דאָרט איז אָבער
קיינער ניט געווען, נאָר דער זיגער מיט דער קוקעווקע
האָט הויך געטיקעט. זיי האָבן זיך א וואָרף געטון אַרוף
אין שלאָפצימער און האָבן זיך צוריק אומגעקערט אין
קיך. אומעטום איז געווען שאַ-שטיל.

— די שטוב איז א טויטע, אז די מאמע איז ניטאָ,

האָט לענעלי אָנגעהויבן וויינען.— וויזשע קען זי זיין, און
ראַזעלי אויך?

— ראָזעלי איז דאָרט, וווּ די מאַמע, זי זיכער, —האַט
סעפי געזאָגט.

זי זינען אַרויסגעלאָפֿן אין הויף און האָבן דערזעען, ווי
בעלאַ בילט אַזוי ווי א מעשוגענער אָף בענין, וועלכע האָט
זיך אָפּגעגעבן קאָנטעט אָף דעם מערן-בייטל און האָט
אפֿילע ניט געטראַכט אַוועקניין פֿון דאָרט, כאַטש בעלאַ
האַט זי דאַפּקע געביסן פֿאַר די הינטערשטע פֿיס, ווייל ער
האַט גוט געוווּסט, אַז קיין ציגן האָבן ניט וואָס צו טון אין
קיין גאָרטן.

— מיִדאַרף פֿריער פֿאַרטרייבן די ציגן, —האַט סעפי גע-
זאָגט, —און ער איז אַוועקגעלאָפֿן העלפֿן בעלאַן.

די קינדער האָבן פֿאַרטריבן די ציגן אין שטאַל און
האַבן זיי פֿאַרלייגט היי. דערנאָך האָבן זיי זיך צוגעזעצט
אַפֿן טרעפל לעבן קיך, ווייל די פֿיס האָבן זיי ווי געטון
און זיי האָבן זיך אָנגעהויבן אייצענען, וואָס טוט מען ווייטער.
פֿלוצלינג איז לענעלין אָפּגעקומען א שרעקלעכער
געדאַנק.

— דערן שנייִ־אַינפֿאַל! —האַט זי א געשריי געטון און
סײַהאַט איר פֿאַרכאַפּט דער אָטעם. —עפּשער איז די מאַמע
און ראָזעלי פֿאַרשאַטן געוואָרן פֿונעם שנייִ־אַינפֿאַל!
סעפי איז בלייב געוואָרן און סײַהאַבן אים אָנגעהויבן
וואַרגן די טרערן.

— ניין, —האַט ער געזאָגט אין א מינוט אַרום, אַז ער
איז געקומען צו זיך, —סיקאַן ניט זיין. דאָ איז אַרום און
אַרום קיין זיכער ניטאָ פֿונעם שנייִ־אַינפֿאַל, און די מאַמע
גייט קיינמאַל ניט אַוועק ווייט פֿונעם שטוב. דאָס זוכט זי
אונדז, מינעסטאַם, אָט וווּ זי איז!

א דער שלאָגענע האָט לעגעלי זיך אַראָפּגעלאָזט פּונעם
טרעפל.

— אָ, סעפּי!—האָט זי א געשרי געטון.—דו מיינסט, אַז
איצט האָט די מאַמע זיך פאַרבלאָנדזעט אין די פּערג, —
איצט, אַז מיר זינען שוין געקומען צוריק אהיים?
דאָס איז געווען צו א שווערער געדאַנק פאַר איר, און
זי האָט זיך ווידער צעכליפּעט.

אויסגעמאַטערטע ביז גאָר, זינען זיי אופגעשטאַנען און
האַבן זיך געלאָזט גיין זוכן די מוטער. אָף די זייטן פאַרג,
וואָס זינען געווען באַוואַקסן מיט פּלומען, האָבן זיך שוין
אויסגעצויגן לאַנגע שאַטנס, און די זון האָט זיך שוין
אַראָפּגעלאָזן צו מירעווייט.

ווי נאָר זיי האָבן פאַרקערעוועט אָף יענער זייט שטוב,
האָט סעפּי מיטאַמאָל פּריילעך א געשרי געטון און האָט
באַוויזן אָף דער ציגן־סטעזשקע, וואָס האָט געפירט אין די
פּערג. דאָרטן ווייט, זייער ווייט, האָבן זיי דערזעען די מו-
טער מיט ראָזעלין אָף די הענט. זי איז פּאַוואַלי געגאַן צום
שטוב. פּונדליטן אפּילע האָבן זיי באַמערקט, אַז זי איז
טרויעריק און מיד, ווייל דעם קאַפּ האָט זי געהאַלטן אַראָפּ-
געלאָזט און איז געגאַנגען שטיל, שטיל.

אַז זיי האָבן זי דערזעען, האָט אַזוי ווי מיט הענט אָפּ-
גענומען זייער אייגענע מידקייט. מיט א פּריילעכן גע-
שרי, וואָס האָט אופגעוועקט א ווידערקאַל אפּן אלטן
פּילאַטוס, האָבן זיי זיך א וואָרף געטון איר אַנטקעגן.

זי האָט דערהערט זייער געשרי און האָט פּאַרשטעלט
די אויגן פאַר דער זון און זיך גענומען איינקוקן. אין א
מינוט אַרום האָט די מאַמע מיט די קינדער זיך שוין אַרום-

גענומען, און די קליינינקע ראָזעלי האָט עפעס געפלאַפלט
אינעם גראָז און אין די בלומען, וווּ די מאַמע האָט זי
אוועקגעזעצט.

נאָך די ערשטע פריילעכע מינוטן פון דער באַגעגעניש,
האָט סעפּי געזאָגט:

— מיר האָבן געבראַכט אַלע ציגן אַהיים, מאַמע, זיי
זינען אין שטאַל.

— און איך האָב געמיינט, אז דער שניי-אינפאַל האָט
איך אַלעמען פאַרשאַטן, — האָט די מוטער געזאָגט און האָט
אזש געוויינט. — אַלע מאַנסבלען פון דאָרף זינען איצט אין
די בערג, זיי זוכן אייך. זיי ווילן דורכשלאָגן אַ נייעם דורכ-
גאַנג צו דער ציגן-פאַשע. מיט דאָרף זיי געבן צו וויסן, אז
איר זינט שוין דאָ.

זי האָט זיך אַ כאַפּ געטון און האָט אָנגעהויבן גיין צו-
ריק אַרום מיט דער סטעזשקע, נאָר מיטאַמאָל האָט זי זיך
דערמאָנט אין סעפּיס האָרן.

— טרובע, סעפּי, — האָט זי אים אַ געשריי געטון. — שפּיל
אויס פריצס לידעלע, אויב דו קענסט נאָר. זיי קענען זי
אַלע. געוויס איז דאָ אַ עמעצער ניט ווייט און וועט דערהערן.
סעפּי האָט צוגעטראָגן דעם האָרן צו די ליפּן. ער האָט
אָנגעהויבן טרובען.

פריער האָט זיך באַקומען עפעס אַ פישטשערין, נאָר
דערנאָך האָט זיך אים אַינגעגעבן אויסשפּילן די ערשטע
צוויי גאָטן פון פריצס לידעלע, כאָטש ס'איז געווען ענ-
לעך ווי אַ יונג האָנעכל קרימט נאָך אַן אַלטן האָן.

אינגיכן האָט זיך באַוווּן עפעס אַ קאַפּ פון הינטער אַ
פעלז. דערנאָך האָט זיך באַוווּן דער גאַנצער מענטש,

וואס האט ארוםגעקלעטערט אפן פעלז און האט שטארק
באטראכט די מוטער און די קינדער, וואס זינען געשטאנ-
נען אפן סטעזשקע.

סעפי האט נאכאמאל אנגעהויבן טרובען אין הארן, די
מוטער האט אנגעהויבן מאכן מיטן פארטעך, און אלע,
אפילע ראזעלי, האבן געמאכט מיט די הענט אזוי פריילעך,
אז פאר יענעם איז שוין קיין סאפעק ניט געווען, וואס זיי
ווילן אים זאגן.

ער האט זיי אויך עפעס פריילעך אפגעענטפערט און
ער איז פארשוונדן געווארן הינטערן פעלז. אין עטלעכע
מינוט ארום האבן זיי דערווען, אז דער מענטש לויפט פון
נעם בארג גלייך אין דאָרף אריין.

אינגיכן האבן די גלעקער פריילעך געקלונגען און האבן
צעטראָגן די נים וועגן די געראטעוועטע קינדער, אז אלע
זאלן הערן. די גלעקער אינעם שכינישן דאָרף האבן אונ-
טערגעכאפט דאָס קלינגען, און די האַרנס האבן אפגעענט-
פערט פון די פעלזן, אן סימען, אז דאָרט האט מען אויך
דערהערט די פריילעכע בסורע. און דער ווידערקאל פון
די אלטע גרויע פעלזן האט אונטערגעכאפט אי דאָס
קלינגען פון די גלעקער, אי דאָס טרומייטען פון די
האַרנס, אי די געשרייען פון די מענטשן, און האט זיי צע-
טראָגן ווייט, ווייט אין די בערג.

אינגיכן זינען געקומען צו לויפן פון דאָרף די פרויען
וואס האבן די גאנצע צייט זיך געדרינגעט פאר די קינדער
איננינעם מיט זייער מוטער, און די מאנסבלען, וואס האבן
איר געהאלפן זיי זוכן, האבן איינציקווייז זיך אנגעהויבן
אראפלאזן מיט דער ציגן-סטעזשקע, און אז אלע האבן זיך

צונויגקליבן אין שטוב ארײן, האָבן די קינדער דערציילט
וואָס מיט זיי האָט זיך געטראָפן. אלע האָבן זיך צוגעהערט
און סײַז געווען אזוי שטיל, אז יעדערער האָט געהערט,
ווי זײַן האַרץ קלאַפּט.

אזוי זײַנען אלע געשטאַנען ביז די זון איז פאַרגאַנגען
הינטער די מײַרעוודיקע בערג. דערנאָך זײַנען זיך די
שכײַנים צעגאַנגען יעדערער צו זיך אַהיים און האָבן גע-
לאָזן די מוטער מיט די קינדער אײַנער אַליין אין שטיבעלע.

אז זיי זײַנען נאָכאַמאָל אַרײַן אין קיך, האָט די היל-
צערנע קוקעווקע אַרויסגעשטעקט איר קאָפּ פון איר קליין
טירעלע און האָט אױסגעשריגן „קױ-קו“ זיבן מאָל.
און אז די מישפּאַכע האָט אָפּגעגעסן וועטשערע און די
קינדער האָבן זיך אױסגעזעצט לעבן אױוון און האָבן נאָכ-
אַמאָל און נאָכאַמאָל דערציילט דער מוטער וועגן דעם
אלטן פּאַסטערן און וועגן דעם אָדלער, וועגן דעם פּער-
מערס ווייב און וועגן אלע געשעענישן פון די דריי שרעק-
לעכע טעג, וואָס זיי האָבן פאַרבראַכט אין די בערג, — האָט
די קוקעווקע געמוזט וואַרטן גאַנצע פּופּצן מינוט, ביז זי
האָט נאָך אַמאָל געקאָנט אַרויסשפּרינגען קעדי צו דער-
מאַנען, אז סײַז שױן צײַט זיך לײַגן שלאָפן. זי האָט אַרויס-
געשטעקט דאָס קעפל און האָט אַרויסגעשריגן „קױ-קו“
אַכט מאָל. נאָר זיי האָבן נאָך אַלץ געפּלוידערט וועגן דעם
טאַטן און וועגן פּריצן, וואָס זײַנען איצט אויך אין די
אַלפן, און סײַז גוטקײט סײַז, וואָס דער טאַטע און פּריץ
ווייסן ניט פון די אלע סאַקאַנעס און יעסורים, וואָס זיי
האָבן דאָ איבערגעלעבט.

— טײערע קינדער מינע, — האָט צום סאַף די מוטער
געזאָגט און איז אופגעשטאַנען. — ס'אַראַ גיכקייט סלויפט
די צײַט. אונדז איז אזוי גוט, אַז מיר האָבן גאַרניט באַ-
מערקט ווי שפעט ס'איז. שוין לאַנג צײַט שלאָפן, איר זײַט
דאָך שרעקלעך מיד, זאָל שוין דאָס מאָל זײַן גענוג פלוז-
דערן.

זי האָט אוועקגעפירט די קינדער אַרום און האָט זיי
געלייגט שלאָפן. דערנאָך האָט זי זיך אומגעקערט אין קיך,
האַט אַ גלעט געטון בעלאָן, וואָס איז אַנשלאָסן געוואָרן
אַף דער שוועל, האָט אַ קוק געטון אַף דער לעוואַנע, וואָס
איז אופגעגאַן איבער דעם באַרג ריגי, האָט פאַרמאַכט די
טיר, אַנגעצויגן די וואָג באַם זײַגער און אוועק זיך לײַגן
שלאָפן.

און אַז ס'איז שטיד געוואָרן אין גאַנצן שטוב, האָט די
קוקעווקע אַרויסגעשטעקט איר קעפל און האָט באַטראַכט
די שטילע קיך. די לעוואַנע-שײַן האָט זיך דורכגעשלאָגן
דורכן מיזרעכדיקן פענצטער, דאָס קליין מיזעלע איז
אַרויסגעקראַכן פונעם לעכל, און שאַטנס האָבן זיך געטור-
ליעט אין די ווינקלען.

— אין אַלגעמיין, — האָט די קוקעווקע געזאָגט צו זיך
אַליין, — האָב איך זיך אײַנגעפאַרעט מיט אַלע געשעפטן,
אַלעמען איז שוין ווידער גוט, און איך קען זיך שוין
דערלויבן אַביסל אַפרוען.

— „קו-קו“, — האָט זי געמאָלדן. — ס'איז שוין נײַן אַזײ-
גער.

דערנאָך האָט דאָס קליין הילצערן טירל אין זײַגער זיך
פאַרהאַטט, און די קוקעווקע איז אוועק שלאָפן.

אינהאלט

זײַט

- i. די געטרײַע קוקעווקע 2.
- ii. סעפּי און לענעלי לערנען זיך אַ נײַע אַרבעט 12.
- iii. אַ שטורעם אין די בערג 25.
- iv. אַ פּאַסטעך אין די בערג 45.
- v. דער באַרג-דורכגאַנג 57.
- vi. נײַע און אַלטע פּרײַנט 77.
-

צ'ענטראלע יודישע פארבאנד
14 BLVD B'AYT
— אין פרינסטאן